

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

z 23. novembra 2004*

Vo veci T-166/98,

Cantina sociale di Dolianova Soc. coop. rl, so sídlom v Dolianove (Taliansko),

Cantina Trexenta Soc. coop. rl, so sídlom v Senorbì (Taliansko),

Cantina sociale Marmilla — Unione viticoltori associati Soc. coop. rl, so sídlom v Sanluri (Taliansko),

Cantina sociale S. Maria La Palma Soc. coop. rl, so sídlom v Santa Maria La Palma (Taliansko),

Cantina sociale del Vermentino Soc. coop. rl Monti-Sassari, so sídlom v Monti (Taliansko),

v zastúpení: C. Dore a G. Dore, advokáti, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobcovia,

* Jazyk konania: taliančina.

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: pôvodne F. Ruggeri Laderchi a A. Alves Vieira, neskôr Alves Vieira a L. Visaggio, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je alternatívne, na základe článkov 173 a 175 Zmluvy ES (zmenených, teraz články 230 ES a 232 ES), návrh na zrušenie listu Komisie z 31. júla 1998, ktorým bola žalobcom odmietnutá priama úhrada pomoci na preventívnu destiláciu vo vinohradníckej zberovej kampani 1982/1983 a určenie, že zo strany Komisia došlo k protiprávnej nečinnosti, alebo subsidiárne, na základe článku 178 Zmluvy ES (teraz článok 235 ES) náhrada škody údajne utrpenej žalobcami z dôvodu správania Komisie,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(druhá komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia A. W. H. Meij a N. J. Forwood,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zretelom na písomnú časť konania a po pojednávaniach zo 14. septembra 2000 a 10. februára 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

- 1 Nariadenie Rady (EHS) č. 337/79 z 5. februára 1979 o spoločnej organizácii vinohradníckeho trhu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 54, s. 1), zmenené a doplnené nariadením Rady (EHS) č. 2144/82 z 27. júla 1982 (Ú. v. ES L 227, s. 1) stanovuje vo svojom článku 11 ods. 1, že preventívna destilácia stolových vín a vín spôsobilých stať sa stolovými vínami sa môže začať v rámci každej vinohradníckej zberovej kampane.
- 2 Podľa šiesteho odôvodnenia nariadenia č. 2144/82 na účely zlepšenia príjmov dotknutých výrobcov sa zdá ako vhodné zabezpečiť im, za určitých podmienok, minimálne garantované ceny stolového vína a na tento účel pripraviť výrobcom najmä možnosť odovzdať stolové víno z ich vlastnej výroby na destiláciu za minimálnu garantovanú cenu alebo pristúpiť k akýmkoľvek iným primeraným opatreniam, o ktorých bude rozhodnuté.
- 3 Dňa 15. septembra 1982 Komisia prijala nariadenie (EHS) č. 2499/82 ustanovujúce podrobnosti o preventívnej destilácii vo vinohradníckej zberovej kampani 1982/1983 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 267, s. 16).

- 4 Článok 1 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že výrobcovia, ktorí chcú destilovať svoje vína podľa článku 11 nariadenia č. 337/79 musia uzatvoriť dodávateľské zmluvy s oprávneným destilátorom a predložiť ich vnútroštátnej intervenčnej agentúre. Článok 1 ods. 3 toho istého nariadenia v znení zmien a doplnení určuje, že tieto zmluvy sú podľa predmetného nariadenia účinné, iba ak boli najneskôr 20. marca 1983 schválené vnútroštátnym intervenčným orgánom členského štátu, v ktorom sa nachádza víno v čase uzavretia zmluvy.

- 5 Článok 21 ods. 1 nariadenia č. 2499/82 v znení zmien a doplnení ukladá členským štátom povinnosť oznámiť Komisii najneskôr 15. apríla 1983 množstvá vína uvádzané v schválených zmluvách o destilácii.

- 6 Podľa ustanovení článku 4 nariadenia č. 2499/82 víno môže byť destilované až po schválení zmluvy alebo prehlásenia, ktorého je predmetom.

- 7 Článok 5 ods. 1 toho istého nariadenia určuje minimálnu nákupnú cenu vín odovzdaných na destiláciu.

- 8 Podľa ôsmeho odôvodnenia nariadenia č. 2499/82 táto cena obvykle neumožňuje uvedenie tovarov získaných destiláciou na trh za trhových podmienok. Následne nariadenie predvída kompenzačný mechanizmus charakterizovaný úhradami pomoci, ktorej výška je definovaná v článku 6 prvom a druhom odseku predmetného nariadenia zo strany intervenčnej agentúry.

- 9 Podľa znenia jedenásteho odôvodnenia tohto nariadenia je potrebné zabezpečiť, aby minimálna cena garantovaná výrobcom im bola vyplatená spravidla v lehotách umožňujúcich im dosiahnuť zisk porovnateľný so ziskom, ktorý by dosiahli, keby išlo o predaj na trhu. Za týchto podmienok sa zdá nevyhnutné urýchliť čo možno najviac úhradu splatnej pomoci za predmetnú destiláciu, garantujúc dobrý priebeh operácií primeraným režimom záruk. Pre umožnenie opatreniu dosiahnuť plne svoj účel v členských štátoch je potrebné vytvoriť tiež spôsoby platby pomoci a preddavkov prispôsobené administratívnym režimom rozličných členských štátov.
- 10 Článok 8 nariadenia č. 2499/82 stanovuje, že pre vyplácanie minimálnej nákupnej ceny vína a pre vyplácanie pomoci zo strany intervenčnej agentúry členské štáty môžu uplatňovať podľa výberu jeden alebo druhý postup, ktoré sú uvedené v článkoch 9 a 10 toho istého nariadenia. Talianska republika sa rozhodla uplatňovať na svojom území postup uvedený v článku 9.
- 11 Článok 9 nariadenia č. 2499/82 stanovuje:

„1. Minimálna nákupná cena uvedená v článku 5 ods. 1 prvom pododseku je vyplácaná destilátorom výrobcovi najneskôr deväťdesiat dní po dodaní [celkového množstva vína, prípadne každej dodávky vína] do liehovaru.

2. Intervenčný orgán vyplatí destilátorovi najneskôr 90 dní po predložení dôkazu o tom, že celkové množstvo vína uvádzané v zmluve bolo destilované, pomoc uvedenú v článku 6

...

Destilátor je povinný predložiť intervenčnému orgánu dôkaz, že zaplatil minimálnu nákupnú cenu uvedenú v článku 5 ods. 1 prvom pododseku v lehote uvedenej v odseku 1... Pokiaľ tento dôkaz nie je predložený v lehote sto dvadsiatich dní odo dňa predloženia dôkazu uvedeného v prvom odseku, poskytnuté sumy musia byť vrátené prostredníctvom intervenčnej agentúry..." *[neoficiálny preklad]*

- 12 Článok 10 toho istého nariadenia stanovuje:

„1. Najneskôr tridsať dní po dodaní [celkového množstva vína, prípadne každej dodávky vína] do liehovaru, destilátor vyplatí výrobcovi aspoň rozdiel medzi minimálnou nákupnou cenou uvedenou v článku 5 ods. 1 prvom pododseku a pomocou uvedenou v článku 6 prvom odseku.

2. Najneskôr tridsať dní po predložení dôkazu o tom, že celkové množstvo vína uvádzané v zmluve bolo destilované, intervenčná agentúra vyplatí výrobcovi pomoc uvedenú v článku 6..." *[neoficiálny preklad]*

- 13 Článok 11 nariadenia č. 2499/82 v znení zmien stanovuje:

„1. Destilátor v prípade uvedenom v článku 9 alebo výrobca v prípade uvedenom v článku 10 môžu žiadať, aby im bola vyplatená suma zodpovedajúca pomoci uvedenej v článku 6 prvom odseku ako preddavok, pod podmienkou, že na meno intervenčnej agentúry bola zriadená zábezpeka zodpovedajúca 110 % predmetnej sumy.

2. Táto zábezpeka musí byť poskytnutá vo forme záruky danej inštitúciou spĺňajúcou kritériá určené členským štátom, ktorému zodpovedá intervenčná agentúra.

3. Preddavok musí byť vyplatený najneskôr deväťdesiat dní po predložení dôkazu o zriadení zábezpeky a v každom prípade po dátume schválenia zmluvy alebo prehlásenia.

4. S výnimkou článku 13 zábezpeka uvedená v odseku 1 nebude uvoľnená, ak najneskôr 29. februára 1983 nebude predložený dôkaz,

— že celkové množstvo vína uvedené v zmluve bolo destilované,

— a, v prípade vyplatenia preddavku destilátorovi, že tento zaplatil výrobcovi minimálnu nákupnú cenu uvedenú v článku 5 ods. 1 prvom pododseku...

Pokiaľ však dôkazy uvedené v prvom pododseku sú predložené po dátume určenom v tomto pododseku, ale pred 1. júnom 1984, uvoľnená suma bude zodpovedať 80 % zábezpeky, rozdiel prepadá.

Pokiaľ tieto dôkazy nebudú predložené pred 1. júnom 1984, zábezpeka prepadá v celom rozsahu.“ [*neoficiálny preklad*]

- 14 Podľa článku 13 nariadenia č. 2499/82, ak náhodou alebo z dôvodov vyššej moci celé množstvo, alebo časť vína nemôžu byť destilované, destilátor alebo výrobca o tom bez odkladu informujú intervenčnú agentúru. V takomto prípade táto agentúra vyplatí pomoc uvedenú v článku 6 za množstvo vína, ktoré bolo skutočne destilované.
- 15 Podľa znenia článku 2 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 352/78 z 20. februára 1978 o pripisovaní zábezpek, kaucíí a záruk, ktoré sa poskytli v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a následne prepadli (Ú. v. ES L 50, s. 1; Mim. vyd. 03/003, s. 197), každú zábezpeku uvedenú v článku 1, ktorá prepadne, celkove použijú platobné orgány alebo orgány členských štátov na zníženie výdavkov Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF).

Skutkové okolnosti

- 16 Žalobcovia, vinohradnícke družstvá, sú výrobcami vín v Sardínii (Taliansko). V rámci preventívnej destilácie vo vinohradníckej zberovej kampani 1982/1983 uzavreli zmluvy o dodaní vína so schváleným destilátorom, Distilleria Agricola Industriale de Terralba (ďalej len „DAI“). Tieto zmluvy boli schválené zo strany Azienda di Stato per gli Interventi nel Mercato Agricolo (talianska intervenčná agentúra, ďalej len „AIMA“), v súlade s ustanoveniami článku 1 nariadenia č. 2499/82.
- 17 Z faktúr uvádzajúcich výslovne sumu „príspevku AIMA“ („premio AIMA“ alebo „premio comunitario, a carico della AIMA“) zahrnutého v minimálnej nákupnej cene určenej nariadením č. 2499/82, ktorá mala byť zaplatená DAI za víno dodané na účely preventívnej destilácie z vinohradníckej zberovej kampane 1982/1983, predložených žalobcami vyplýva, že suma pomoci Spoločenstva dosiahla za víno dodané Cantina sociale di Dolianova 169 328 945 talianskych lír (ITL) pre minimálnu nákupnú cenu 247 801 380 ITL, vrátane dane z pridanej hodnoty (DPH)

(faktúra z 18. apríla 1983), 102 145 631 ITL pre minimálnu nákupnú cenu 149 483 181 ITL vrátane DPH za víno dodané Cantina Trexenta (faktúra z 30. apríla 1983), 346 391 958 ITL pre minimálnu nákupnú cenu 506 921 061 ITL vrátane DPH za víno dodané Cantina sociale Marmilla (faktúra z 28. februára 1983), 215 084 906 ITL pre minimálnu nákupnú cenu 316 505 762 ITL vrátane DPH za víno dodané Cantina sociale Santa Maria La Palma (faktúry z 30. marca 1983 a 20. apríla 1983) a 33 908 702 ITL pre minimálnu nákupnú cenu 54 812 419 ITL vrátane DPH za víno dodané Cantina sociale del Vermentino (faktúra z 10. mája 1983).

18 Podľa informácií poskytnutých žalobcami a nepopieraných Komisiou víno bolo dodané medzi mesiacmi január a marec 1983 a destilácia bola vykonaná v lehote určenej ustanovením článku 4 nariadenia č. 2499/82. Lehota pre zaplatenie minimálnej nákupnej ceny vína uvádzaná článkom 9 ods. 1 tohto nariadenia destilátorom uplynula v mesiaci jún 1983, pretože posledné dodávky vína boli vykonané v mesiaci marec 1983.

19 Dňa 22. júna 1983 DAI žiadal AIMA uskutočniť prednostnú úhradu pomoci Spoločenstva za víno, ktoré bolo dodané najmä žalobcami, a destilované, podľa článku 11 nariadenia č. 2499/82. Na tento účel DAI zriadil predpísanú zábezpeku zodpovedajúcu 110 % sumy pomoci prostredníctvom poisťky vydanjej Assicuratrice Edile SpA (ďalej len „Assedile“) v prospech AIMA. Táto zábezpeka dosahovala 1 169 040 262 ITL.

20 Dňa 10. augusta 1983 AIMA pristúpila k úhrade sumy 1 062 763 876 ITL v prospech DAI ako preddavku pomoci Spoločenstva v súlade s článkom 11 nariadenia č. 2499/82.

21 Z dôvodu finančných problémov DAI nevykonal úhradu, v niektorých prípadoch úplne a v niektorých čiastočne, v prospech výrobcov, teda žalobcov, ktorí dodali víno určené na destiláciu.

- 22 Dňa 17. októbra 1983 DAI požiadal o povolenie konania o nútenej správe uvádzanej talianskou konkurznou legislatívou. Vo veci konajúci súdny orgán, konkrétne Tribunale d'Oristano (Taliansko) vyhovel tejto žiadosti a DAI pozastavil všetky svoje platby vrátane tých, ktoré boli dlžné výrobcom, ktorí mu dodali víno.
- 23 AIMA, ktorá bola informovaná o začatí tohto konania, žiadala DAI o vrátenie pomoci Spoločenstva, odrátajúc sumy riadne uhradené vyššie uvedeným výrobcom, pretože DAI jej nepredložil v lehote určenej článkom 9 ods. 2 nariadenia č. 2499/82 dôkaz o úhrade minimálnej nákupnej ceny vína ostatným výrobcom v lehote deväťdesiatich dní po dodaní do liehovaru uvádzanej článkom 9 ods. 1 tohto nariadenia. Z dôvodu nevrátenia tejto pomoci zo strany DAI AIMA žiadala Assedile o úhradu sumy zábezpeky.
- 24 Na návrh DAI Pretore de Terralba (Taliansko) vydal 26. júla 1984 uznesenie o predbežnom opatrení zakazujúce Assedile vyplatiť zábezpeku AIMA. Určil DAI 60 dňovú lehotu na podanie určovacej žaloby.
- 25 V mesiaci september 1984 DAI podal takúto žalobu na rímsky Tribunale civile (Taliansko). Konkrétne navrhoval, aby predmetný súdny orgán určil, že konečnými adresátmi zábezpeky sú výrobcovia v rozsahu súm zostávajúcich na úhradu v ich prospech a subsidiárne, že nároky AIMA môžu byť uspokojené nanajvýš zo zostávajúcej časti ceny, ktorú DAI ešte neuhradil výrobcom. Zdôrazňoval v danom prípade, že uhradil výrobcom približne polovicu sumy preddavku, ktorý mu bol uhradený AIMA bez toho, aby pred súdom tvrdil — ako aj tento konštatoval vo svojom rozsudku z 27. januára 1989 — že vykonal tieto úhrady v lehote určenej nariadením č. 2499/82 (pozri bod 30 nižšie). DAI navrhoval zaslať Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu uplatniteľných nariadení Spoločenstva. Uvádzal, že žiadne nevykonanie platieb mu nemožno ukladať za vinu z dôvodu nemožnosti vykonávania všetkých úhrad, v ktorej sa nachádzal. Tvrdil, že zábezpeka

bola určená pre zaručenie zaplatenia minimálnej nákupnej ceny výrobcom v pomere k dodanej produkcii v prípade nesplnenia si svojich povinností destilátorom. Zdôrazňoval, že podľa účinných ustanovení Spoločenstva, ak by pomoc bola vrátená AIMA, mala by byť vrátená príslušnému orgánu Spoločenstva. Možnosti výrobcov, oprávnených na vyplatenie pomoci, by teda boli poškodené z dôvodu konania iných (a to konkrétne konania osoby odlišnej od DAI).

26 Assedile a AIMA predstavovali v tomto konaní žalovaných a predmetní výrobcovia — menovite žalobcovia, iné vinohradnícke družstvo a združenie vinohradníckych družstiev — boli vedľajšími účastníkmi konania.

27 Z rozsudku rímskeho Tribunale civile z 27. januára 1989 vyplýva, že podľa AIMA k dvanástim zmluvám o predaji vína uzavretým DAI a schváleným v súlade s ustanoveniami prvého článku nariadenia č. 2499/82, DAI predložila v zmysle ustanovení uvedených v právnej úprave Spoločenstva dôkaz o zaplatení minimálnej nákupnej ceny iba trom výrobcom v celkovej sume 111 602 075 ITL. AIMA vyvodila záver, že s výnimkou týchto troch výrobcov DAI neuhradil výrobcom minimálnu nákupnú cenu, v každom prípade, že nepreukázal, že táto úhrada bola vykonaná v lehote určenej článkom 9 ods. 1 nariadenia č. 2499/82 a nakoniec, že nepredložil tento dôkaz v lehote stanovenej článkom 9 ods. 2 predmetného nariadenia. AIMA zdôraznil, že v tejto súvislosti „zábezpeka mu zostala podľa ustanovenia článku 11 už citovaného nariadenia, pričom prepadla v celom rozsahu, a že v dôsledku toho výrobcovia, ktorým nebolo zaplatené, môžu uplatňovať svoje pohľadávky iba voči liehovaru...“. Podala preto žalobu smerujúcu k zaviazaniu Assedile na úhradu zábezpeky v sume 1 047 084 185 ITL s úrokmi v jej prospech.

28 Vedľajší účastníci v konaní pred rímskym Tribunale civile sa pripojili k tvrdeniu DAI (pozri bod 25 vyššie). Tvrдили, že sumy predstavujúce predmet zábezpeky zriadenej prostredníctvom Assedile im patria v pomere podľa dodaného vína. Žiadali preto

rímsky Tribunale civile, aby zaviazal Assedile vyplatiť im sumu ich pohľadávok neuhradených zo strany DAI, zvýšenú o menovú valorizáciu a úroky, a subsidiárne zaviazat' k úhrade týchto súm AIMA. V danom prípade žalobcovia uvádzali, že suma ich neuhradených pohľadávok vyplývajúca zo zmlúv schválených v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 2499/82 dosahuje 106 571 589 ITL v prípade Cantina sociale di Dolianova, 79 483 181 ITL v prípade Cantina Trexenta, 506 921 061 ITL v prípade Cantina sociale Marmilla, 192 954 189 ITL v prípade Cantina sociale Santa Maria La Palma a 54 812 419 ITL v prípade Cantina sociale del Vermentino.

- 29 Medzičasom rozhodnutím z 27. februára 1986 Tribunale d'Oristano vyhlásil konkurz na majetok DAI.
- 30 Vo svojom rozhodnutí z 27. januára 1989 rímsky Tribunale civile konštatoval:

„V konečnom dôsledku nariadenie... č. 2499/82 udeľuje právo na pomoc pod podmienkou, že sú prísne určené lehoty a podmienky dodržané, nedodržanie týchto lehôt a podmienok má za následok čiastočné alebo úplné vrátenie pomoci vyplatenej vopred.

Destilátori sú — podľa postupu prijatého [Talianskou republikou] [postupu uvedeného v článku 9 nariadenia č. 2499/82] — adresátmi pomoci, zatiaľ čo výrobcovia vína a hrozna sú jej konečnými príjemcami.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že predmetné nariadenie je jednoduché vyložiť a že nie je potrebné predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru.

...

Pokiaľ ide o vzťah medzi Assedile a AIMA, [poistka na zábezpeku vydaná zo strany Assedile] uvádzala v článku 2 všeobecných podmienok poistenia, že Assedile garantuje AIMA, do výšky poistenej sumy (teda 1 169 040 262 ITL), vrátenie súm, ktoré by mu eventuálne dlhoval účastník zmluvy [DAI], úplným alebo čiastočným nahradením preddavku vyplateného zo strany AIMA v prípade, ak bude konštatovaná neexistencia práva na mimoriadnu pomoc na destiláciu v celom rozsahu alebo v časti množstiev uvádzaných v žiadosti o vyplatenie preddavku alebo v zmluve o destilácii.

Článok 3 zase stanovuje, že AIMA musí zaslať žiadosť a vrátenie neoprávnene prijatej sumy DAI, ktorý je povinný uhradiť požadovanú sumu v lehote pätnástich dní. Ak do konca tejto lehoty žiadosť zostane bezvýsledná, AIMA môže požadovať uhradenie predmetnej sumy spoločnosťou [Assedile], ktorá je povinná vykonať túto úhradu v lehote pätnástich dní po prijatí žiadosti bez možnosti uvádzania akýchkoľvek námietok.

Podľa ustanovenia článku 4 spoločnosť [Assedile] do výšky zaplatenej sumy vstupuje do všetkých práv, pohľadávok a procesného postavenia žalobcu v žalobách AIMA proti účastníkovi zmluvy a jeho právnym nástupcom.

Klauzuly zmluvy citované vyššie ukazujú jasný a jednoduchý výklad: najmä je známe, že zábezpeka bola poskytnutá v prospech AIMA a nie v prospech iných osôb, ako sú výrobcovia, a že preto títo nemajú na sumu zábezpeky proti Assedile žiadny nárok.

Rovnako nemožnosť uvádzania námietok vo vzťahu k príjemcovi podľa zábezpeky vyplýva jasne zo znenia článku 3, ktorý sankcionuje povinnosť spoločnosti [Assedile] zaplatiť v lehote pätnástich dní po prijatí žiadosti neuspokojeného príjemcu o úhradu.

Predpokladajúc dokonca, že sa tým má na mysli, že konštatovanie existencie (úplného alebo čiastočného) nároku na pomoc na destiláciu je podmienkou akejkoľvek úhrady, je nepochybné, že tento nárok zanikol z dôvodu nerešpektovania lehôt a podmienok uvádzaných právnym poriadkom Spoločenstva žiadateľom — DAI.

V skutočnosti je stanovené, že liehovar — žiadateľ nesplnil svoje povinnosti z troch rôznych dôvodov: 1. neuhradil (ako vyplýva z absencie dôkazu o úhrade v spise) minimálnu cenu výrobcom s výnimkou 110 795 870 ITL; 2. neuhradil pomoc výrobcom v lehote deväťdesiatich dní po dodaní vína do liehovaru (ktorá lehota uplynula v júni 1983) a v každom prípade 3. nepredložil dôkaz o tom, že vykonal úhrady pred 1. júnom 1984. Sankcia za takéto neplnenie spočíva v stanovení, že zábezpeka prepadá v celom rozsahu.

Okrem toho súd nemôže akceptovať odôvodnenia uvádzané liehovarom na svoje ospravedlnenie za nevykonané úhrady (nemožnosť vykonať úhrady z dôvodu jeho zaradenia pod nútenú správu a rešpektovanie zásady rovnosti veriteľov), pretože uplynutie lehôt pre vykonanie predmetných úhrad (jún 1983) a pre vrátenie pomoci (júl 1983) predchádzalo dátumu, ku ktorému sa liehovar rozhodol požiadať o svoje zariadenie pod nútenú správu (október 1983).

...

Následne prináležalo AIMA vrátenie v zmysle vyššie citovaných právnych ustanovení Spoločenstva sumy zodpovedajúcej 110 % pomoci uhradenej z titulu preddavku, odrátajúc pomoc, ktorej skutočné uhradenie bolo preukázané, teda 1 047 084 185 ITL (celková suma zmlúv, pri ktorých dôkaz o úhrade nebol predložený, zvýšená o 10 % — teda 1 046 277 980 ITL — ku ktorej sa pridáva rozdiel medzi pomocou, pri ktorej dôkaz o úhrade bol predložený a pomoc vyplatená z titulu preddavku — teda 806 205 ITL).

Je potrebné poznamenať že DAI nikdy nepopieral tieto sumy: potvrdzujúc, že uhradil výrobcom približne polovicu obdržanej pomoci, nikdy sa nedovoľoval *a afortiori* ani nedokazoval, že uhradil túto pomoc v lehotách uvádzaných nariadením č. 2499/82.

...

Je vhodné upresniť, že liehovar — žiadateľ sa sťažuje na nesprávnom mieste na skutočnosť, že vinohradnícke družstvá, ktoré dodali svoju produkciu, sa stretávajú s problémami pri uhrádzaní svojich záväzkov, pretože on sám ich dostal do situácie platobnej neschopnosti, keď sa uchýlil ku konkurznému konaniu bezprostredne po obdržaní pomoci Spoločenstva, ktorá mala byť prevedená výrobcom.

Vinohradnícke družstvá mohli — úplne ako pri zábezpeke, pokiaľ táto sa rozhodla konať prenesením práv na tretiu osobu — obdržať uspokojenie svojich pohľadávok v rámci konkurzného konania spolu s ostatnými veriteľmi a pri rešpektovaní zásady rovnosti veriteľov.“

31 Dňa 27. septembra 1989 štyria žalobcovia s výnimkou Cantina sociale del Vermentino napadli tento rozsudok odvolaním na odvolacom súde v Ríme. Rozsudkom z 19. novembra 1991 odvolací súd posúdil odvolanie ako neprípustné, z dôvodu, že žalobcovia riadne neoznámili podanie odvolania súdnemu správcovi („la curatela fallimentare“) DAI, ale samotnému DAI v tom čase v konkurze, a že následne neopakovali oznámenie riadne v lehote, ktorá im bola určená úradníkom povereným preskúmaním spisu („il consigliere istruttore“).

- 32 V tom období, 16. januára 1990, Assedile zaplatil dlžné sumy AIMA.
- 33 Rozsudkom z 28. novembra 1994 taliansky kasačný súd zamietol dovolanie podané štyrmi vyššie uvedenými žalobcami proti rozsudku odvolacieho súdu. Na podporu svojho dovolania títo uvádzali najmä, že vyššie menované rozhodnutie rímskeho Tribunale civile napádali, aby bola konštatovaná nesprávnosť tohto rozhodnutia nie vo vzťahu k DAI ale výlučne vo vzťahu k AIMA a Assedile.
- 34 Päť žalobcov pristúpilo v rámci prebiehajúceho konkurzného konania riadne k zápisu svojich pohľadávok ako pasív DAI.
- 35 Listom z 22. januára 1996 žiadali AIMA zaplatiť pohľadávky, ktoré mali voči DAI, tvrdiac, že AIMA sa prijatím zábezpeky nezákonne obohatila.
- 36 AIMA odmietla túto požiadavku, keď poznamenala, že zábezpeka jej patrí a že výrobcovia nedisponujú proti nej žiadnym priamym nárokom pre vymáhanie pohľadávok, ktoré majú voči DAI.
- 37 Dňa 16. februára 1996 žalobcovia podali na Tribunale civile v Cagliari (Taliansko) proti AIMA žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia.

- 38 Dňa 13. novembra 1996 žalobcovia zaslali sťažnosť Komisii, v ktorej uviedli tvrdené porušenie právneho poriadku Spoločenstva zo strany AIMA, konkrétne nariadenia č. 2499/82, a žiadali, aby Komisia vyzvala AIMA a Taliansku republiku vyplatiť im sumy, ktoré neobdržali z titulu pomoci Spoločenstva pre vinohradnícku zberovú kampaň 1982/1983.
- 39 Listom z 25. júna 1997 Komisia žalobcom oznámila, že Assedile uhradila AIMA sumu zábezpeky zvýšenú o úroky 16. januára 1990. Dodala, že podľa článku 2 ods. 1 nariadenia č. 352/78 prepadnuté zábezpeky musia byť príslušným intervenčným orgánom odvedené EPUZF-u, inými slovami, že musia byť započítané v prospech EPUZF-u. Upresnila, že jej orgány vykonávajú potrebné vyšetrovania konkrétne v AIMA na účely určiť skutočné použitie sumy zábezpeky získanej AIMA.
- 40 Po svojom vyšetrovaní v AIMA Komisia listom z 8. decembra 1997 informovala žalobcov, že AIMA jej oznámila, že 21. februára 1991 inkasovala poukážkou („il vaglia“) sumu 1 047 084 185 ITL odpísanú z účtu Assedile 16. januára 1990 a že započítala túto sumu — „pravdepodobne zodpovedajúcu sume zábezpeky“ — v prospech EPUZF-u za bilančný rok 1991.
- 41 Listom z 23. januára 1998 doručeným Komisii 5. februára 1998 žalobcovia žiadali túto inštitúciu, aby im vyplatila sumu zodpovedajúcu sume pohľadávok, ktoré mali voči DAI z dôvodu, že zábezpeka získaná AIMA bola vrátená EPUZF-u. Zdôrazňovali, že z účelu nariadenia č. 2499/82 smerujúceho k zvýhodneniu výrobcov vína vyplýva, že títo majú byť považovaní za skutočných a výlučných adresátov pomoci uvádzanej týmto nariadením. Výber medzi postupmi vyplácania pomoci intervenčnou agentúrou, uvádzanými článkami 9 a 10 tohto nariadenia ponechaný predmetnému členskému štátu nemôže poškodzovať tento účel. V danom prípade, v postupe uvádzanom článkom 9 vyššie uvedeného nariadenia, zábezpeka zriadená destilátorom smeruje k zabezpečeniu regulárnosti operácie

preventívnej destilácie v celom svojom rozsahu, najmä čo sa týka skutočnej úhrady pomoci výrobcom. Každá odlišná interpretácia predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania obsiahnutej v článku 6 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 12 ES). Táto analýza je potvrdzovaná nasledujúcimi nariadeniami Komisie zakladajúcimi ustanovenia týkajúce sa preventívnej destilácie pre nasledujúce vinohradnícke zberové kampane, ktoré výslovne uvádzajú, že ak destilátor nezaplatil minimálnu nákupnú cenu výrobcovi, tento môže žiadať úhradu pomoci priamo od intervenčnej agentúry.

- 42 Listom z 31. júla 1998 podpísaným generálnym riaditeľom Generálneho riaditeľstva Komisie pre poľnohospodárstvo a doručeným žalobcom 14. augusta 1998 (ďalej len „napadnutý list“) Komisia odmietla túto požiadavku. Zdôraznila, že v rámci postupu vyplatenia pomoci destilátorom použitého v danom prípade, mal z pomoci prospech v prvom rade destilátor, aby sa mu umožnilo kompenzovať zvýšenú nákupnú cenu vína. Zábezpeka bola zriadená v prospech AIMA a výrobcovia si nemôžu uplatňovať žiadny nárok na svoju sumu. Výber ponechaný na predmetný členský štát medzi postupom uvádzaným v článku 9 nariadenia č. 2499/82 a postupom priameho vyplatenia pomoci výrobcovi uvádzaným článkom 10 tohto nariadenia nemôže viesť k interpretovaniu týchto dvoch ustanovení jednotným spôsobom v tom zmysle, že by výrobcovia boli stále príjemcami pomoci. Okrem iného Komisia tvrdila, že tento rozdiel v režime neodporuje zásade rovnakého zaobchádzania, pretože sa vysvetľuje faktickými rozdielmi (rozdielnymi administratívnymi režimami a rozdielnym množstvom výrobcov podľa členských štátov, umožňujúcimi zdôvodniť centralizáciu vyplácania pomoci v určitých členských štátoch u destilátorov). Komisia zdôraznila, že vo svojom rozhodnutí z 27. januára 1989, ktoré sa stalo právoplatným v rozhodovanej veci, rímsky Tribunal civil odmietol priznať žalobcom právo pohľadávky voči zábezpeke. Komisia z toho vyvodila, že žalobcovia nemajú žiadny nárok na sumu zábezpeky inkasovanej AIMA a takéto právo nemohlo tiež vzniknúť, keď raz táto suma bola vrátená Komisii. Subsidiárne Komisia poznamenávala, že schválenie zmlúv uzavretých medzi žalobcami a DAI zo strany AIMA nemenilo súkromnoprávnou povahu týchto zmlúv tak, aby tvrdené povinnosti Komisie voči žalobcom boli mimozmluvnej povahy. Následne akákoľvek žaloba proti Komisii o sumu vyplatenú AIMA 16. januára 1990 a vrátenú EPUZF-u za bilančný rok 1991 by od tejto chvíle bola premlčaná podľa článku 46 Štatútu Súdneho dvora.

43 Okrem toho, podľa písomných odpovedí žalobcov na otázky Súdu prvého stupňa, konanie týkajúce sa bezdôvodného obohatenia začaté pred Tribunale civile v Cagliari bolo prerušené na účely mimosúdnej dohody účastníkov o náhrade trov konania v nadväznosti na výsledky vyšetrovania Komisie spomenuté v bode 40 vyššie. V skutočnosti, keďže toto vyšetrovanie ukázalo, že AIMA — v rozpore s tým, čo tvrdila pred začatím vyššie uvedeného konania a v priebehu tohto konania — vrátila sumu zábezpeky EPUZF-u, toto konanie stratilo, podľa žalobcov všetok význam, pretože sa od tohto momentu zdalo, že žiadne bezdôvodné obohatenie nebude možné AIMA dokázať.

44 Nakoniec v písomnej odpovedi na otázku, ktorú formuloval Súd prvého stupňa, žalobcovia uviedli, že konkurzné konanie bolo ukončené v priebehu roku 2000 a že sa podieľali na rozvrhu ako prednostní veritelia z dôvodu ich postavenia poľnohospodárskych družstiev v súlade s článkom 2751a ods. 5a a článkom 2776 talianskeho občianskeho zákonníka. Obdržali počas tohto rozvrhu výplatu svojich uznaných pohľadávok voči DAI v pomere 39 % sumy svojich pohľadávok. V dôsledku tohto rozvrhu ich neuspokojené pohľadávky dosahovali 72 797 022 ITL v prípade Cantina sociale di Dolianova, 54 412 685 ITL v prípade Cantina Trexenta, 350 554 208 ITL v prípade Cantina sociale Marmilla, 133 888 664 ITL v prípade Cantina sociale Santa Maria La Palma a 37 212 737 ITL v prípade Cantina sociale del Vermentino.

Konanie a návrhy účastníkov konania

45 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. októbra 1998 žalobcovia podali túto žalobu.

- 46 V nadväznosti na podanie vyjadrenia k žalobe Súd prvého stupňa listom svojho tajomníka z 25. februára 1999 vyzval žalobcov zamerať svoje repliky na otázku prípustnosti žaloby. Títo vyhoveľi tejto výzve.
- 47 Žalobcovia navrhujú, aby Súd prvého stupňa:
- „vyhlásil podľa článkov 173 a/alebo 175 Zmluvy ES rozhodnutie Komisie z 31. júla 1998... rovnako ako celý akt, ktorý rozhodnutie uvádza alebo z ktorého v každom prípade vychádza, alebo ktorému zodpovedá, alebo s ktorým je spojené... za neplatné“,
 - „vyhlásil, že [žalobcovia] majú nárok na pomoc Spoločenstva, ktorá im nebola vyplatená v riadnej lehote zo strany DAI v nadväznosti na konkurz na jeho majetok a ktorá bola prostredníctvom AIMA... vrátená EPUZF-u...“,
 - „zaviazal Komisiu, či už z titulu vydania bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody podľa článku 178 Zmluvy ES k úhrade [náhrady škody žalobcom v sume zodpovedajúcej sumám ich neuhradených pohľadávok voči DAI, špecifikovaných v žalobe], prípadne zvýšeného o zákonný úrok od 1. januára 1992, alebo aspoň od 23. januára 1998, dátumu zaslania žiadosti o úhradu Komisii...“,
 - „zaviazal žalovanú na náhradu trov konania“.

48 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- vyslovil, že žaloba je neprípustná,

- subsidiárne vyslovil, že žaloba je nedôvodná,

- zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

49 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania bez nariadenia opatrení na zabezpečenie priebehu konania.

50 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa konalo 14. septembra 2000.

51 Počas tohto pojednávania žalobcovia vzali späť žalobný návrh v jeho druhej časti.

52 Na konci pojednávania zo 14. septembra 2000 predseda druhej komory uzavrel ústnu časť konania a prerušil konanie na dobu troch mesiacov na účely pokusu účastníkov o mimosúdne vysporiadanie veci.

- 53 Listom zo 14. decembra 2000 Komisia oznámila, že riešenie umožňujúce mimosúdne vysporiadanie veci nebolo nájdené.
- 54 Súd prvého stupňa uznesením z 18. septembra 2001 znovu otvoril ústnu časť konania s cieľom položiť účastníkom konania niekoľko písomných otázok v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Komisia odpovedala na tieto otázky vyjadrením doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 16. novembra 2001. Žalobcovia predložili svoje pripomienky k týmto odpovediam vo svojich vyjadreniach doručených do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. júna 2003.
- 55 V tom období sa zloženie druhej komory Súdu prvého stupňa zmenilo v dôsledku uplynutia funkčného obdobia jedného z členov Súdu prvého stupňa.
- 56 Súd prvého stupňa (druhá komora) predvolal účastníkov na druhé pojednávanie a vyzval žalobcov na písomné zodpovedanie nových otázok pred dátumom pojednávania. Žalobcovia vyhovelí tejto žiadosti vyjadrením doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 5. januára 2004.
- 57 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa konalo 10. februára 2004.

Právny stav

A — O prípustnosti žaloby o neplatnosť a žaloby na nečinnosť

Tvrdenia účastníkov konania

- 58 Komisia v prvom rade uvádza, že žaloba o neplatnosť založená na článku 173 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 230 ES) je neprípustná, pretože napadnutý list

z 31. júla 1998 nemal povahu rozhodnutia. Komisia v tomto liste neodmietla uhradiť požadované sumy, ale jednoducho uviedla, že nemá právomoc konať alebo prijať rozhodnutie týkajúce sa požadovanej úhrady. Táto právomoc patrí vnútroštátnym intervenčným agentúram, ktoré sú príslušné vyplácať pomoc uvádzanú nariadením č. 2499/82.

59 Jediný rozhodujúci prvok obsiahnutý v napadnutom liste sa týkal uzavretia spisu. Išlo teda o výlučne vnútorné a administratívne rozhodnutie, ktoré žalobcov nepoškodilo.

60 V druhom rade Komisia zdôrazňuje, že žaloba založená na článku 175 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 232 ES) je rovnako neprípustná, pretože žalobcovia ju najprv nevyzvali konať. Predpokladajúc dokonca, že list z 23. januára 1998 by mohol byť považovaný za výzvu na konanie, čo Komisia popiera, táto žaloba na nečinnosť bola podaná oneskorene. V skutočnosti, v rozpore s tvrdeniami žalobcov, je to výzva na konanie, ktorá predstavuje bod, od ktorého plynú procesné lehoty.

61 Žalobcovia uvádzajú v prvom rade, že ich žaloba o neplatnosť je prípustná. Obsah napadnutého listu ukazuje, že tento má povahu rozhodnutia, pretože na jednej strane obsahuje odmietnutie ich žiadosti z 23. januára 1998 a na druhej strane uzatvára spis. Žalobcovia zdôrazňujú, že žiadosť z 23. januára 1998 bola jasná, odôvodnená skutkovo aj právne, a kategorická. Navyše predchádzal jej zdĺhavý proces vyšetrovania. V napadnutom liste Komisia v nadväznosti na vyšetrovanie vo veci odmietla túto žiadosť, zdôvodňujúc toto odmietnutie skutkovo aj právne.

62 Okrem toho, ak by aj v rozpore s tvrdením žalobcov nemohol byť napadnutý list považovaný za skutočné rozhodnutie, žaloba o neplatnosť by bola napriek tomu

prípustná, pretože nesmeruje iba voči tomuto listu, ale rovnako proti „celému aktu, ktoré [tento list] uvádza alebo z ktorého v každom prípade vychádza, alebo ktorému zodpovedá, alebo s ktorým je spojený“. Je teda vhodné konštatovať, že táto požiadavka smeruje voči „negatívne opatreniu spočívajúcemu v neexistencii kladného rozhodnutia o požiadavke formulovanej v tej dobe družstvami z tých istých dôvodov“. Žaloba bola predložená v súlade s ustanovením článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku, ktorý uvádza, iba že žaloba musí obsahovať „predmet konania a zhrnutie dôvodov, na ktorých je návrh založený“.

- 63 V druhom rade žalobcovia uvádzajú, že ich žaloba smerujúca proti tomu, že nebolo „prijaté kladné opatrenie požadované od Komisie“, založená na článku 175 Zmluvy ES je rovnako prípustná. Zdôrazňujú, že dvojmesačná lehota pre podanie žaloby na nečinnosť inštitúcie Spoločenstva vopred vyzvanej konať začína plynúť od dátumu, kedy sa nečinnosť inštitúcie prejaví. Podľa žalobcov v danom prípade sa nečinnosť Komisie prejavila v nadväznosti na list Komisie z 31. júla 1998, odmietajúci požiadavku formulovanú v liste z 23. januára 1998. Predtým situácia nebola jasná. V skutočnosti, počas telefonických rozhovorov s advokátom žalobcov v priebehu mesiaca nasledujúceho po prijatí vyššie uvedenej žiadosti Komisiou, úradník Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo ubezpečoval, že spis bude prešetrovaný oddeleniami Komisie a že rozhodnutie bude prijaté pred koncom leta 1998. Žalobcovia navrhli, aby Súd prvého stupňa prípadne predvolal na účely overenia tvrdených skutočností ako svedka pána Petrucciho.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

O prípustnosti žaloby o neplatnosť

- 64 S cieľom posúdiť v prvom rade prípustnosť žaloby o neplatnosť je dôležité skúmať povahu napadnutého listu. V skutočnosti na to, aby list mohol byť kvalifikovaný za

rozhodnutie v zmysle článku 173 Zmluvy (zmenený, teraz článok 230 ES) nepostačuje, aby bol inštitúciou Spoločenstva zaslaný jeho adresátovi v odpovedi na ním formulovanú žiadosť. Podľa ustálenej judikatúry akty spôsobilé tvoriť predmet žaloby o neplatnosť podľa článku 173 Zmluvy predstavujú iba opatrenia vytvárajúce právne záväzné účinky povahy ovplyvňujúcej záujmy žalobcu a meniace uvedeným spôsobom jeho právne postavenie (rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 1993, *Italsolar/Komisia*, C 257/90, Zb. s. I-9, bod 21; uznesenia Súdu prvého stupňa zo 4. októbra 1996, *Sveriges Betodlares a Henrikson/Komisia*, T-5/96, Zb. s. II-1299, bod 26, a z 11. decembra 1998, *Scottish Soft Fruit Growers/Komisia*, T-22/98, Zb. s. II-4219, bod 34).

65 V danom prípade je preto potrebné najprv preveriť, či v právnom kontexte, v ktorom je popísaný, napadnutý list bol spôsobilý vytvoriť takéto účinky, práve preto že obsahuje odmietnutie vyhoveniť žiadosti žalobcov smerujúcej v podstate k tomu, aby im Komisia priamo vyplatila neobdržanú sumu pomoci Spoločenstva upravenú nariadením č. 2499/82 za víno dodané na účely preventívnej destilácie vo vinohradníckej zberovej kampani 1982/1983 (pozri body 41 a 42 vyššie).

66 V tomto ohľade je potrebné na úvod pripomenúť, že podľa pravidiel upravujúcich vzťahy medzi Spoločenstvom a členskými štátmi sú, ak neexistujú ustanovenia odporujúce ustanoveniam právneho poriadku Spoločenstva, členské štáty príslušné zabezpečiť na svojom území výkon predpisov Spoločenstva, najmä v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Podrobnejšie uplatnenie ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa spoločnej organizácie trhov prináleží vnútroštátnym orgánom určeným na tento účel. Oddelenia Komisie nemajú žiadnu právomoc pre prijatie rozhodnutí o uplatnení týchto ustanovení (uznesenie Súdu prvého stupňa z 21. októbra 1993, *Nutral/Komisia*, T-492/93 a T-492/93 R, Zb. s. II-1023, bod 26, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, *Oleifici Italiani a Fratelli Rubino/Komisia*, T-54/96, Zb. s. II-3377, bod 51).

- 67 V danom prípade vyplýva z nariadenia č. 2499/82, že hoci finančné bremeno operácie preventívnej destilácie musí byť v konečnom dôsledku znášané Spoločenstvom, vnútroštátne intervenčné agentúry (v danom prípade AIMA) sú príslušné pre zabezpečenie vykonania operácie preventívnej destilácie na ich území v súlade s ustanoveniami predmetného nariadenia.
- 68 Osobitne podľa nariadenia č. 2499/82 sú to vnútroštátne orgány, ktoré
- kontrolujú a schvaľujú zmluvy uzavreté medzi výrobcami vína a destilátormi (článok 1 ods. 3 a článok 3 nariadenia),
 - vyplácajú pomoc Spoločenstva alebo vyplácajú za určitých podmienok z titulu preddavku sumu zodpovedajúcu tejto pomoci (článok 6, článok 9 ods. 2 a článok 11 nariadenia),
 - inkasujú prípadne vrátenie súm nedôvodne zaplatených ako pomoc alebo z titulu preddavku na pomoc (článok 9 ods. 2 a článok 11 ods. 3 nariadenia).
- 69 Naopak, nariadenie č. 2499/82 neudeľuje Komisii žiadnu právomoc pre zasahovanie do operácií preventívnej destilácie vykonávaných vnútroštátnymi intervenčnými agentúrami. V skutočnosti z tohto nariadenia vyplýva, že Komisia môže zaznamenávať operácie realizované týmito vnútroštátnymi orgánmi výlučne v rozsahu, v akom článok 21 predmetného nariadenia ukladá členským štátom

povinnosť oznamovať tejto inštitúcii v určených lehotách množstvá vína uvádzané v schválených zmluvách o destilácii, množstvá destilovaného vína a množstvá obdržanej produkcie, rovnako ako prípady, v ktorých destilátor nedodrжал svoje povinnosti a následne prijaté opatrenia.

70 V tomto právnom rámci Komisia nebola za žiadneho predpokladu príslušná pre vyhovieie žiadosti, ktorá jej bola v danom prípade zaslaná žalobcami, smerujúcej k vyplateniu tvrdenej dlžnej pomoci výrobcom vína podľa nariadenia č. 2499/82 touto inštitúciou.

71 Z toho vyplýva, že odmietnutie tejto požiadavky v napadnutom liste a súčasné uzavretie spisu nemalo povahu meniacu právne postavenie žalobcov. Tento list je teda pozbavený akejkoľvek povahy rozhodnutia, a teda nepredstavuje akt napadnutelný podľa článku 173 Zmluvy, pokiaľ obsahuje odmietnutie vyplatenia pomoci Spoločenstva požadovanej žalobcami.

72 Okrem toho je potrebné tiež posúdiť prípustnosť žaloby o neplatnosť napadnutého listu v miere, v akej tento môže byť vnímaný ako odmietnutie implicitnej žiadosti žalobcov smerujúcej k zmene ustanovení nariadenia č. 2499/82 na účely ich zosúladenia so zásadou rovnakého zaobchádzania, na ktorú sa odvolávajú.

73 V skutočnosti v tomto liste sa Komisia neobmedzila na predloženie vysvetlenia týkajúceho sa režimu vyplácania pomoci Spoločenstva prostredníctvom AIMA, pri použití príslušných ustanovení nariadenia č. 2499/82, menovite, čo sa týka inkasovania zábezpeky, ktorá bola zriadená destilátorom na účely obdržania preddavku úhrady sumy pomoci, vnútroštátnou intervenčnou agentúrou v prípade nedodržania svojich povinností destilátorom.

- 74 Napadnutý list obsahuje rovnako zaujatie stanoviska Komisiou k súladu so zásadou rovnakého zaobchádzania režimu vyplácania pomoci uvádzanej článkom 9 nariadenia č. 2499/82.
- 75 V tomto ohľade Súd prvého stupňa konštatuje, že, predpokladajúc dokonca, že by časť listu žalobcov z 23. januára 1998 mohla byť interpretovaná ako obsahujúca požiadavku smerujúcu k tomu, aby Komisia vykonala retroaktívnu zmenu nariadenia č. 2499/82 na účely zabezpečenia vyplatenia pomoci Spoločenstva predmetným výrobcom — čo však výslovne nevyplýva zo znenia tohto listu žalobcov — a aby teda na druhej strane napadnutý list mohol byť chápaný ako odmietnutie takejto žiadosti, žiadosť o zrušenie uvedená v tomto liste by aj tak musela byť vyhlásená za neprípustnú z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalobcov.
- 76 V skutočnosti podľa ustálenej judikatúry žaloba podaná fyzickou alebo právnickou osobou proti odmietnutiu Komisie vykonať retroaktívnu opravu aktu je neprípustná, pretože požadovaná zmena by musela byť prijatá vo forme všeobecne platného nariadenia (uznesenia Sveriges Betodlares a Henrikson/Komisia, už citované, bod 28, a Scottish Soft Fruit Growers/Komisia, už citované, bod 41).
- 77 V danom prípade teda nariadenie č. 2499/82 malo všeobecné účinky, keďže sa týkalo všetkých výrobcov vína a destilátorov v Spoločenstve a formulovalo všeobecným a abstraktným spôsobom ustanovenia týkajúce sa preventívnej destilácie pre vinohradnícku zberovú kampaň 1982/1983. Za týchto podmienok zmena tohto nariadenia nemôže byť za akýchkoľvek predpokladov schválená inak ako vo forme nariadenia so všeobecným účinkom.
- 78 Vzhľadom na všetky tieto dôvody žaloba o neplatnosť napadnutého listu je neprípustná.

- 79 Keďže návrh žalobcov smeruje tiež k zrušeniu celého aktu, ktoré rozhodnutie uvádza alebo na ktorom je založené, alebo ku ktorému je priradené, alebo s ktorým je spojené, postačuje zdôrazniť, že takému návrhu chýba dostatočné upresnenie o jeho predmete, a preto je podľa článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku, ako to tvrdí Komisia, rovnako neprípustný.
- 80 Z toho vyplýva, že žaloba o neplatnosť je neprípustná v celom svojom rozsahu.

O prípustnosti žaloby na nečinnosť

- 81 Čo sa týka v druhom rade protiprávnej nečinnosti, ktorú predstavuje skutočnosť, že Komisia neprijala rozhodnutie týkajúce sa udelenia pomoci Spoločenstva poznamenávanej žalobcami, postačuje pripomenúť, že Komisia nebola príslušná pre prijatie takéhoto rozhodnutia, ako už bolo uvedené v bode 70 vyššie. Žaloba na nečinnosť založená na článku 175 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 232 ES) je preto neprípustná, pretože smeruje k sankcionovaniu takejto nečinnosti, keďže Komisii nemôže byť vytýkané, že by opomenula adresovať žalobcom iný akt ako odporúčanie alebo stanovisko, v zmysle článku 175 tretieho odseku Zmluvy (pozri napríklad rozsudok Italsolar/Komisia, už citovaný, bod 30). Navyše, pripustiť, že list žalobcov z 23. januára 1998 doručený Komisii 5. februára 1998 obsahoval jasnú výzvu na prijatie rozhodnutia obsahujúceho udelenie predmetnej pomoci žalobcom, táto žaloba podaná 12. októbra 1998 bola v každom ohľade oneskorená, ako zdôrazňovala Komisia. V skutočnosti podľa článku 175 druhého odseku Zmluvy Komisia mala zaujať stanovisko pred 5. aprílom 1998 a žaloba na nečinnosť mala byť podaná najneskôr 15. júna 1998, berúc do úvahy lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť.

- 82 Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že pripustiac dokonca, že táto žaloba môže byť interpretovaná v tom zmysle, že tvrdená nečinnosť spočíva v odmietnutí navrhovaného prijatia nariadenia vykonávajúceho retroaktívnu zmenu nariadenia č. 2499/82 určeného Komisiou na zaručenie vyplatenia pomoci Spoločenstva predmetným výrobcom, musí byť táto žaloba rovnako vyhlásená za neprípustnú. V skutočnosti v danom prípade list žalobcov z 23. januára 1998 nemôže byť interpretovaný ako výzva na konanie v zmysle článku 175 druhého odseku Zmluvy, pretože žalobcovia nežiadali jasne od Komisie zmenu nariadenia č. 2499/82 na účely jeho zosúladenia so zásadami, ktorých sa dovolávali. Navyše subjekty, ktoré nie sú oprávnené napádať zákonnosť právneho aktu, nie sú tiež oprávnené podať Súdnemu dvoru žalobu na nečinnosť po tom, čo adresovali inštitúcii Spoločenstva výzvu na vydanie právneho aktu (rozsudok Súdného dvora z 26. apríla 1988 Asteris a i./Komisia, 97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, Zb. s. 2181, bod 17). Zmena nariadenia č. 2499/82 si teda vyžadovala prijatie všeobecne záväzného aktu, ako už bolo konštatované (pozri bod 77 vyššie).
- 83 Z toho vyplýva, že žaloba na nečinnosť musí byť vyhlásená za neprípustnú.

B — O žalobe o náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia

O prípustnosti žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia

- 84 Je potrebné hneď zamietnuť ako neprípustný subsidiárny návrh žalobcov smerujúci k zaviazaniu Komisie na to, aby im bola vyplatená predmetná pomoc Spoločenstva z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, pretože Zmluva medzi typmi žalôb, ktoré upravuje, neuvádza možnosť podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Toto však nevylučuje eventuálnu opodstatnenosť návrhu založeného na porušení

zásady zakazujúcej bezdôvodné obohatenie, pretože vyššie uvedený subsidiárny návrh môže byť vykladaný v tom zmysle, že žalobcovia sa na podporu svojho návrhu na náhradu škody dovoľávajú práve tejto zásady (pozri body 159 až 164 nižšie).

O prípustnosti žaloby o náhradu škody

Tvrdenia účastníkov konania

- 85 Komisia sa dovoľáva troch dôvodov neprípustnosti tejto žaloby o náhradu škody. V prvom rade pri správe podporných opatrení uvádzaných v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky neexistuje žiadny priamy vzťah medzi Spoločenstvom a podnikateľskými subjektami. V danom prípade nie sú splnené podmienky pre podanie žaloby podľa článku 215 druhý odsek Zmluvy ES (teraz článok 288 druhý odsek ES), keďže chýba zavinenie, ktoré by mohlo byť pripísané Komisii (rozsudky Súdneho dvora z 10. mája 1978, *Exportation des sucres/Komisia*, 132/77, Zb. s. 1061; z 12. decembra 1979, *Wagner Agrarhandel/Komisia*, 12/79, Zb. s. 3657, a z 27. marca 1980, *Sucrimex a Westzucker/Komisia*, 133/79, Zb. s. 1299).

- 86 V tomto ohľade Komisia v odpovedi na písomnú otázku Súdu prvého stupňa zdôrazňuje, že žalobcovia sa na podporu ich návrhu na náhradu škody nedovoľávali nezákonnosti nariadenia č. 2499/82. Žalobcovia pred vnútroštátnymi súdmi a potom pred Súdom prvého stupňa napádali výlučne interpretáciu relevantných ustanovení tohto nariadenia prijatú talianskymi úradmi a Komisiou v jej liste z 31. júla 1998.

- 87 V druhom rade žalobcovia ťažili z účinnej súdnej ochrany pred vnútroštátnym súdom. Najmä mohli podať žalobu o zaplatenie proti intervenčnému orgánu pred vnútroštátnym súdom v súlade s rozsudkom Súdneho dvora z 12. apríla 1984, Unifrex/Komisía a Rada (281/82, Zb. s. 1969, bod 11).
- 88 V danom prípade v rámci ich žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia proti AIMA vedenej pred Tribunale civile v Cagliari žalobcovia mohli navrhnúť vnútroštátnemu súdu podať prejudiciálnu otázku v zmysle článku 177 Zmluvy ES (teraz článok 234 ES) s cieľom umožniť Súdnemu dvoru preskúmať platnosť predmetných právnych ustanovení.
- 89 Počas pojednávania 10. februára 2004 v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa Komisia zdôraznila, že taliansky právny poriadok ponúka primerané právne prostriedky umožňujúce príslušným výrobcom dosiahnuť zaviazanie AIMA k úhrade sumy pomoci Spoločenstva uvádzanej nariadením č. 2499/82. Žalobný návrh žalobcov nebol pred rímskym Tribunale civile úspešný, pretože toto konanie sa týkalo zábezpeky zriadenej DAI v prospech AIMA a netýkalo sa subjektívneho práva na pomoc Spoločenstva uvádzaného žalobcami. Okrem toho žalobcovia v kontexte svojich mimozmluvných vzťahov s AIMA mali podať skôr žalobu o zaplatenie proti tejto agentúre než žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, aká bola podaná pred Tribunale civile v Cagliari. Žaloba o zaplatenie pred vnútroštátnym súdom založená eventuálne na uvádzanej nezákonnosti nariadenia č. 2499/82 mohla byť začatá bez ohľadu na výsledok konkurzného konania. Nakoniec okolnosť, že suma zábezpeky bola vrátená Komisii — uvádzaná žalobcami na podporu prípustnosti tejto žaloby o mimozmluvnú zodpovednosť — nezbavuje takúto žalobu o zaplatenie svojej efektívnosti. V skutočnosti nevytvára prekážku zaviazaniu AIMA talianskym súdom na zaplatenie žalobcom sumy predmetnej pomoci Spoločenstva v nadväznosti na návrh na prejudiciálne konanie o posúdení platnosti relevantných ustanovení nariadenia č. 2499/82 za predpokladu, že Súdny dvor by konštatoval nezákonnosť jeho určitých ustanovení. Komisia sa dovoľávala v tomto ohľade uznesenia Súdu prvého stupňa z 25. apríla 2001, Coillte Teoranta/Komisía (T-244/00, Zb. s. II-1275).

- 90 V treťom rade Komisia poznamenáva, že návrh na náhradu škody je za akýchkoľvek predpokladov neprípustný v zmysle článku 46 Štatútu Súdneho dvora použiteľného na konania pred Súdom prvého stupňa v zmysle článku 53 toho istého štatútu, podľa ktorého nároky v otázkach mimozmluvnej zodpovednosti sa premlčujú po uplynutí piatich rokov od skutočnosti, ktorá ich založila.
- 91 Táto premlčacia lehota začala plynúť od momentu, keď žalobcovia mali vedomosť o skutočnosti, že škoda vznikla. V danom prípade, keďže táto skutočnosť spočívala v nesprávnom uplatnení právneho poriadku Spoločenstva alebo v jeho nezákonnosti, žalobcovia mali o nej vedomosť najneskôr v momente tohto uplatnenia. Ani rozsudok rímskeho Tribunale civile z 27. januára 1989, ani neskoršie rozsudky rímskeho odvolacieho súdu a talianskeho kasačného súdu nemohli prerušiť toto premlčanie.
- 92 V tomto ohľade žalovaná pripomína, že škodou, ktorá vznikla žalobcom je nezaplatenie ceny vína predaného DAI, ktorá im mala byť zaplatená najneskôr v júni 1983. Žaloba o náhradu škody by sa teda mala zaoberať skutočnosťami, ktoré sa stali roku 1983. Keďže však žaloba bola podaná až 12. októbra 1998, tento nárok je premlčaný.
- 93 Keby sa pripustilo — čo Komisia napáda — že premlčacia lehota plynie od momentu, keď sa ukáže, že žaloby pred vnútroštátnymi súdmi nemôžu viesť k úspechu, je potrebné vychádzať z dátumu vyhlásenia rozsudku rímskeho Tribunale civile Ríma, z 27. januára 1989. V skutočnosti ide o jediný rozsudok vo veci týkajúci sa žalobcov. Rímsky odvolací súd „odmietol“ odvolanie smerujúce proti tomuto rozsudku, pretože nebolo podané v požadovanej forme a taliansky kasačný súd potvrdil tento rozsudok. Komisia prirovnala túto procesnú vadu, ktorej sa dopustili žalobcovia v odvolacom konaní, k oneskorenému podaniu žaloby po uplynutí premlčacej lehoty. Žaloba o mimozmluvnú zodpovednosť bola teda premlčaná v januári 1994.

- 94 Čo sa týka tvrdenia žalobcov, podľa ktorého škodová udalosť, z ktorej vyplýva vznik utrpenej škody, je započítanie sumy zábezpeky AIMA v prospech EPUZF-u, Komisia poznamenáva, že táto zábezpeka sa týka vzťahov medzi DAI a AIMA a nie vzťahov medzi žalobcami a DAI. Inými slovami, účtovná operácia týkajúca sa zábezpeky sa týka vzťahov medzi EPUZF-om a AIMA, ale nemá žiadny podstatný vplyv na eventuálne práva žalobcov voči Komisii.
- 95 Dokonca, aj keby bolo potrebné pripustiť, že započítanie zábezpeky v prospech EPUZF-u predstavuje nezákonnosť, z ktorej možno obviníť Komisiu, žiadosť o náhradu je premlčaná. V skutočnosti žalobcovia už mali vedomosť o tomto započítaní v skoršom štádiu, keďže toto je výslovne upravené legislatívou Spoločenstva. Navyše Komisia počas pojednávania z 10. februára 2004 zdôraznila, že z rozsudku rímskeho Tribunale civile z 27. januára 1989 vyplýva, že DAI poznamenal, že AIMA musí vrátiť zábezpeku príslušnému orgánu Spoločenstva.
- 96 Žalobcovia zo svojej strany poznamenávajú, že táto žaloba o mimozmluvnú zodpovednosť nie je podľa článku 46 štatútu premlčaná.
- 97 Tvrdia, že voči poškodenému, ktorý sa mohol dozvedieť o škodovej udalosti, z ktorej škoda vznikla až oneskorene a ktorý nemohol disponovať primeranou lehotou pre podanie svojej žaloby pred uplynutím premlčacej lehoty nemôže byť namietané žiadne premlčanie (rozsudok Súdneho dvora zo 7. novembra 1985, Adams/Komisnia, 145/83, Zb. s. 3539, bod 50).
- 98 V danom prípade to bolo až po liste Komisie z 31. júla 1998, keď žalobcovia získali vedomosť o skutočnosti, že AIMA aspoň čiastočne vrátila sumu zábezpeky Komisii. Žiadali preto Komisiu, aby im vyplatila sumu predmetnej pomoci Spoločenstva

z titulu vydania bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody, ktorú utrpeli podľa článkov 178 a 215 Zmluvy ES (teraz články 235 a 288 ES).

99 V rozpore s tvrdeniami Komisie žalobcovia nemohli vedieť, že predmetná pomoc bola započítaná v prospech EPUZF-u. Komisia sama informovala o tomto vrátení až následne po svojom vyšetrení v AIMA, po sťažnosti žalobcov. Okrem toho, hoci povinnosť vrátenia sumy zábezpeky Komisii vyplývala z právneho poriadku Spoločenstva, ktorého výklad je okrem toho neľahký, nebolo žiadnym spôsobom známe, že táto povinnosť bola v danom prípade s ohľadom na konanie AIMA rešpektovaná. Vo svojich písomných odpovediach na písomné otázky Súdu prvého stupňa a počas pojednávania z 10. februára 2004 žalobcovia v tomto ohľade zdôraznili, že AIMA nikdy neuviedla, že zábezpeka bola vrátená Komisii. Naopak pred a počas konania pred Tribunale civile v Cagliari tvrdila, že mala právo zadržať sumu zábezpeky.

100 V každom prípade, dokonca aj za predpokladu, že škodová udalosť pre žalobu o náhradu škody sa stala 31. decembra 1991, v deň, kedy AIMA vrátila sumu zábezpeky EPUZF-u, lehota piatich rokov bola prerušená, či už listom z 22. januára 1996, ktorým žalobcovia žiadali AIMA, aby im vyplatila sumu zodpovedajúcu predmetnej pomoci, alebo listom z 13. novembra 1996, ktorým žalobcovia adresovali Komisii sťažnosť na účely získania tejto platby.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

101 Je potrebné preskúmať tri dôvody neprípustnosti žaloby o náhradu škody uvádzané Komisiou založené po prvé na neexistencii zavinenia predmetného konania

Spoločenstva, po druhé na existencii účinných vnútroštátnych opravných prostriedkov a po tretie na premlčaní žaloby podľa článku 46 Štatútu Súdneho dvora.

1. O dôvode založenom na neexistencii zavinenia predmetného konania Spoločenstvom

¹⁰² Keďže táto žaloba o náhradu škody sa týka uplatnenia právneho poriadku Spoločenstva, ktorého vykonanie prislúcha príslušným vnútroštátnym orgánom, ako už bolo konštatované (pozri bod 67 vyššie), je v súlade s judikatúrou potrebné overiť, či nezákonnosť tvrdená žalobcami na podporu svojej žaloby pochádza od inštitúcie Spoločenstva a nemôže byť považovaná za pripísateľnú vnútroštátnemu orgánu (rozsudky Súdneho dvora *Exportation des sucres/Komisia*, už citovaný, bod 27; *Sucrimex a Westzucker/Komisia*, už citovaný, body 16 a 22 až 25, a z 26. februára 1986, *Krohn/Komisia*, 175/84, Zb. s. 753, bod 19).

¹⁰³ Na tento účel je potrebné najprv identifikovať presným spôsobom v právnom a skutkovom kontexte tejto žaloby konanie, ktoré žalobcovia vytýkajú Komisii a ktoré ich subsidiárne viedlo k podaniu tejto žaloby podľa článku 178 Zmluvy ES.

¹⁰⁴ Hoci vo výnimočnom právnom a skutkovom kontexte tohto sporu by opatrný a rozvážny podnikateľský subjekt mohol legitímne nebrať ohľad na absenciu zábezpeky vyplatenia predmetnej pomoci výrobcom v prípade insolventnosti destilátora (pozri body 136 až 145 nižšie), analýza tohto nariadenia ukazuje, že v režime nepriameho vyplácania pomoci výrobcom vína prostredníctvom destilátora zavedenom článkom 9 tohto nariadenia by výrobcovia nedisponovali pri nezaplatení

destilátorom minimálnej nákupnej ceny vína dodaného a destilovaného v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia žiadnym právom na zábezpeku zriadenú destilátorom výlučne na meno vnútroštátnej intervenčnej agentúry na účely obdržania sumy pomoci z titulu preddavku.

105 Navyše, v režime zriadenom článkom 9 nariadenia č. 2499/82 výrobcovia nemajú právo obdržať predmetnú pomoc Spoločenstva priamo, dokonca ani v prípade insolventnosti destilátora, ako v podstate Komisia uviedla v svojom liste z 31. júla 1998. V tomto ohľade Komisia v uvedenom liste okrem toho tvrdí, že rozdiel medzi režimami zriadenými článkami 9 a 10 tohto nariadenia nie je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania.

106 Je teda potrebné zdôrazniť, že je nesporné, že na jednej strane žalobcovia splnili všetky povinnosti vyplývajúce z ich zmlúv s DAI schválených AIMA v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 2499/82 a na druhej strane, že množstvá vína dodaného žalobcami boli destilované v lehotách predpísaných týmto nariadením. V nadväznosti na finančné problémy DAI neuhradil žalobcom minimálnu nákupnú cenu uvedenú nariadením č. 2499/82 a zahŕňajúcu pomoc Spoločenstva alebo túto uhradil iba čiastočne.

107 V tomto kontexte žalobcovia subsidiárne žiadajú, aby boli odškodnení za škodu vyplývajúcu z úplného alebo čiastočného nevyplatenia minimálnej nákupnej ceny, ktorá vyplýva z medzier v režime nepriameho vyplácania pomoci Spoločenstva upravenom príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia, ako to Komisia okrem iného uviedla vo svojom liste z 31. júla 1998.

108 Následne, ak je pravdou, že pred vnútroštátnym súdom a v ich korešpondencii s Komisiou žalobcovia napádali výklad príslušných ustanovení nariadenia č. 2499/82 prijatý AIMA, bez výslovného spochybnovania zákonnosti jeho samotných ustanovení, nie sú napriek tomu obmedzení v uvádzaní týchto nárokov pred Súdom

prvého stupňa. Vo svojom návrhu rovnako subsidiárne tvrdili, že je potrebné brať do úvahy, že nariadenie č. 2499/82 so sebou prinieslo vytvorenie nerovnosti v zaobchádzaní medzi výrobcami v rôznych členských štátoch — podľa režimu vyplácania pomoci Spoločenstva zvoleného členskými štátmi, ktoré mali, v zmysle článku 8 vyššie uvedeného nariadenia, výber medzi dvoma rozdielnymi režimami uvádzanými článkami 9 a 10 tohto nariadenia — teda veľmi vážne poprelo zásadu rovnosti zaobchádzania.

- 109 Súd prvého stupňa z vyššie uvedeného vyvodzuje, že správanie vytýkané Komisii spočíva v podstate v skutočnosti, že pri režime vyplácania uvedeného článkom 9 — ktorý sa v tomto bode odlišuje od režimu uvedeného článkom 10 — nariadenie č. 2499/82 nezabezpečuje príslušným výrobcom najmä v prípade konkurzu na majetok destilátora vyplatenie pomoci zahrnutej do minimálnej nákupnej ceny za víno dodané tomuto destilátorovi a destilované v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.
- 110 Tvrdená nezákonnosť je teda dávaná za vinu Komisii, autorovi nariadenia č. 2499/82.
- 111 Zvlášť argument tejto inštitúcie Spoločenstva, podľa ktorého použitie režimu upraveného v článku 9 nariadenia č. 2499/82 vyplýva z výberu zvoleného Talianskou republikou podľa článku 8 tohto nariadenia nemôže viesť k inému posúdeniu, pretože tvrdenou nezákonnosťou je postihnuté samotné nariadenie, a nie správanie predmetného členského štátu, ktorý sa obmedzil na správne uplatnenie tohto nariadenia.
- 112 Presnejšie, žalobcovia nenapádajú zákonnosť režimu zriadeného článkom 9 nariadenia č. 2499/82, čo sa týka jeho úpravy nepriameho vyplácania pomoci výrobcom prostredníctvom destilátora. Napádajú naopak podmienky zavedenia tohto režimu uvádzané relevantnými ustanoveniami vyššie uvedeného nariadenia,

práve preto, že tieto podmienky neumožňujú zabezpečiť výplatu pomoci výrobcom v prípade insolventnosti destilátora. Keď sa teda členský štát rozhodol pre nepriamy režim vyplácania pomoci, ktorého samotný princíp nebol v danom prípade napadnutý, príslušné vnútroštátne orgány nemali žiadnu právomoc posúdenia týkajúcu sa opatrení, ktoré treba prijať pri vykonaní nariadenia č. 2499/82, ak destilátor nevyplatil predmetnú pomoc výrobcom. V danom prípade tvrdená nezákonnosť vyplýva teda priamo z tvrdených medzier tohto nariadenia a nie z voľby vykonanej Talianskou republikou v prospech režimu nepriameho vyplácania pomoci.

- 113 Z toho vyplýva, že dôvod založený na neexistencii zavinenia predmetného konania Spoločenstvom, v danom prípade Komisie, musí byť odmietnutý.

2. O dôvode založenom na existencii účinných vnútroštátnych opravných prostriedkov

- 114 V tomto ohľade treba v úvode poznamenať, že vo svojich návrhoch na náhradu škody žalobcovia požadujú vyplatenie náhrady škody zodpovedajúcej sumám ich neuhradených pohľadávok voči DAI, ktoré sú špecifikované v žalobe zvýšené o zročné úroky. Je preto potrebné preveriť, či táto žaloba o náhradu škody nepredstavuje zneužitie konania vo vzťahu k vnútroštátnym opravným prostriedkom, ako aj vo vzťahu k iným prostriedkom súdnej ochrany Spoločenstva.

- 115 Podľa ustálenej judikatúry sa má žaloba o náhradu škody podľa článku 178 a článku 215 druhého odseku Zmluvy posudzovať s ohľadom na súhrn systému právnej ochrany jednotlivcov založený Zmluvou. Z toho vyplýva, že ak sa osoba cíti poškodenou riadnym uplatnením nariadenia Spoločenstva, ktoré považuje za nezákonné, a ak tvrdená škodová udalosť je výlučne vytýkaná Spoločenstvu, prípustnosť takejto žaloby o náhradu škody môže byť podmienená, v určitých prípadoch, vyčerpaním vnútroštátnych opravných prostriedkov. Treba ešte, aby tieto vnútroštátne opravné prostriedky zabezpečovali účinným spôsobom ochranu práv dotknutých osôb a aby boli spôsobilé viesť k náprave tvrdenej škody (pozri v tomto

zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 17. decembra 1981, Ludwigshafener Walzmühle a i./Rada a Komisia, 197/80 až 200/80, 243/80, 245/80 a 247/80, Zb. s. 3211, body 8 a 9; Krohn/Komisia, už citovaný, body 27 a 28; z 29. septembra 1987, De Boer Buizen/Rada a Komisia, 81/86, Zb. s. 3677, bod 9, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. apríla 2003, Travelex Global and Financial Services a Interpayment Services/Komisia, T-195/00, Zb. s. II-1677, bod 87).

- 116 Prípustnosť žaloby o náhradu škody založenej na článku 178 a článku 215 druhom odseku Zmluvy nemôže byť podriadená vyčerpaniu vnútroštátnych opravných prostriedkov, ak za predpokladu, že predmetná právna úprava Spoločenstva by bola vyhlásená za neplatnú rozsudkom vyhláseným v prejudiciálnom konaní Súdny dvorom, uplatniac článok 177 Zmluvy ES, by vnútroštátne súdy predsa nemohli vyhovieť žalobe o zaplataenie — alebo úplne inej vhodnej žalobe — bez predchádzajúceho zásahu zákonodarcu Spoločenstva z dôvodu neexistencie ustanovení Spoločenstva oprávňujúcich príslušné vnútroštátne orgány vyplatiť požadované sumy. Táto analýza bola potvrdená implicitným alebo explicitným spôsobom judikatúrou (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 2. decembra 1971, Zuckerfabrik Schoeppenstedt/Rada, 5/71, Zb. s. 975; zo 14. mája 1975, CNTA/Komisia, 74/74, Zb. s. 533; zo 4. októbra 1979, Dumortier a i./Rada, 64/76 a 113/76, 167/78 a 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, Zb. s. 3091, bod 6; Interquell Stärke-Chemie/Rada a Komisia, 261/78 a 262/78, Zb. s. 3045, bod 6; Unifrex/Komisia, už citovaný, bod 12, a De Boer/Rada a Komisia, už citovaný, bod 10).
- 117 V skutočnosti za predpokladu, ktorý bol práve uvedený, výkon svojich práv osobami považujúcimi sa za poškodených by bol pred vnútroštátnymi súdmi mimoriadne zložitý. Bolo by preto v rozpore nielen s riadnym výkonom spravodlivosti a požiadavkou úspornosti konania, ale rovnako aj s podmienkou týkajúcou sa neexistencie účinného vnútroštátneho opravného prostriedku (pozri bod 115 vyššie) nútiť dotknuté osoby vyčerpať vnútroštátne opravné prostriedky a vyčkávať kým bude definitívne rozhodnuté o ich žalobe, pred tým ako dotknuté inštitúcie Spoločenstva prípadne zmenia alebo doplnia uplatniteľné ustanovenia Spoločenstva pri vykonaní rozsudku vyhláseného v prejudiciálnom konaní Súdny dvorom, ktorý

by konštatoval eventuálnu neplatnosť týchto ustanovení (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 24. októbra 1973, *Merkur Aussenhandels/Komisija*, 43/72, Zb. s. 1055, bod 6, a z 19. októbra 1977, *Ruckdeschel a i.*, 117/76 a 16/77, Zb. s. 1753, bod 13, a analogicky, rozsudok Súdneho dvora z 8. marca 2001, *Metallgesellschaft a i.*, C-397/98 a C-410/98, Zb. s. I-1727, bod 106).

118 V danom prípade je nutné konštatovať, že v rozpore s tvrdeniami Komisie žalobcovia nepoživali účinnú súdnu ochranu pred vnútroštátnym súdom. Bez prejudikovania posúdenia eventuálnej dôvodnosti nárokov žalobcov je potrebné zdôrazniť, že v právnom kontexte tohto sporu vnútroštátny súdny orgán by bol v každom prípade oprávnený zaviazať AIMA uhradiť žalobcom predmetnú sumu pomoci Spoločenstva, iba v nadväznosti na eventuálnu retroaktívnu zmenu nariadenia č. 2499/82, ktoré by si vyžadovalo prípadné prijatie nariadenia Komisiou, ako už bolo konštatované (pozri bod 77 vyššie). V skutočnosti dokonca za predpokladu, ak by Súdny dvor konštatoval v rozsudku v prejudiciálnom konaní neplatnosť určitých ustanovení vyššie uvedeného nariadenia, iba zásah zákonodarcu Spoločenstva by umožňoval prijať právny základ povoluujúci takúto úhradu, ako Komisia okrem toho uznala vo svojom vyjadrení k žalobe.

119 V tejto súvislosti argumentácia Komisie založená na už citovanom uznesení Coillte Teoranta/Komisija vyhlásenom v konaní o neplatnosť a nie v konaní o náhradu škody, ako je tento prípad, nie je relevantná.

120 Z toho vyplýva, že dôvod založený na existencii účinných vnútroštátnych opravných prostriedkov musí byť odmietnutý.

121 Okrem toho, v tej istej myšlienkovvej línii založenej na rozlišovaní opravných prostriedkov je potrebné poznamenať, že ako okrem toho žalobcovia potvrdili vo

svojej replike, žaloba o náhradu škody vykazuje subsidiárnu povahu vo vzťahu k žalobe o zrušenie a žalobe na nečinnosť, ktoré boli rovnako formulované žalobcami na účely obdržania úhrady týchto súm a ktorých neprípustnosť Súd prvého stupňa konštatoval (pozri body 80 a 83 vyššie).

- 122 V tomto ohľade Súd prvého stupňa považuje za vhodné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry žaloba o náhradu škody podľa článku 178 a článku 215 druhého odseku Zmluvy bola zriadená ako autonómny opravný prostriedok, ktorý má v rámci systému opravných prostriedkov svoju zvláštnu funkciu a je podriadený podmienkam vykonania konštruovaným s ohľadom na jeho špecifický účel. V skutočnosti smeruje k náhrade, výlučne vo vzťahu k žalobcovi, škody spôsobenej inštitúciou Spoločenstva a nie k odstráneniu určitého opatrenia alebo ku konštatovaniu nečinnosti predmetnej inštitúcie. Bolo by preto v rozpore s autonómnosťou tejto žaloby, ako aj efektívnosťou systému opravných prostriedkov zriadených Zmluvou, pokladať žalobu o náhradu škody za neprípustnú z dôvodu, že môže viesť, aspoň pre žalobcov, k výsledku porovnateľnému s výsledkami žaloby o neplatnosť alebo žaloby na nečinnosť. Výlučne v prípade, keď žaloba o náhradu škody smeruje v skutočnosti k odstráneniu individuálneho rozhodnutia určeného žalobcom, ktoré sa stalo právoplatné — spôsobom, že by mala rovnaký predmet a rovnaký účinok ako žaloba o zrušenie — by táto žaloba o náhradu škody mohla byť považovaná za zneužitie konania (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 28. apríla 1971, Lütticke/Komisia, 4/69, Zb. s. 325, bod 6; Zuckerfabrik Schoepfenstedt/Rada, už citovaný, body 3 až 5; Krohn/Komisia, už citovaný, body 26, 32 a 33, rovnako ako Interquell Stärke-Chemie/Rada a Komisia, už citovaný, bod 7, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 24. septembra 1996, Richco/Komisia, T-491/93, Zb. s. II-1131, body 64 až 66; pozri tiež v tomto zmysle, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva, SA Dangeville proti Francúzsko zo 16. apríla 2002, žaloba č. 26677/97, *Zbierka súdnych rozhodnutí*, 2002-III, § 47 a 61).

- 123 Takýmto nie je daný prípad, pre nedostatok akejkoľvek príslušnosti Komisie pre prijatie individuálneho rozhodnutia týkajúceho sa predmetnej pomoci, ako vyplynulo z predchádzajúcich úvah (pozri body 70 a 71 vyššie).

124 Pre súhrn týchto dôvodov táto žaloba o náhradu škody nemôže byť považovaná za zneužitie konania.

3. O dôvode založenom na premlčaní žaloby o určenie zodpovednosti

— Úvodné pripomienky

125 Podľa článku 46 Štatútu Súdneho dvora nároky voči Spoločenstvu vo veciach mimozmluvnej zodpovednosti sa premlčujú po piatich rokoch od vzniku skutočnosti, ktorá ich založila. Toto premlčanie sa prerušuje podaním žaloby pred súdom Spoločenstva alebo predchádzajúcou žiadosťou adresovanou poškodeným príslušnej inštitúcii Spoločenstva, pričom v poslednom uvedenom prípade dôjde k prerušeniu, iba ak je žiadosť nasledovaná žalobou v lehotách určených článkami, na ktoré odkazuje článok 46 Štatútu Súdneho dvora, teda v lehote dvoch mesiacov, uvedenej v článku 173 Zmluvy ES alebo v lehote štyroch mesiacov uvedenej v článku 175 Zmluvy ES (rozsudky Súdu prvého stupňa z 18. septembra 1995, Nölle/Rada a Komisia, T-167/94, Zb. s. II-2589, bod 30, a z 31. januára 2001, Jansma/Rada a Komisia, T-76/94, Zb. s. II-243, bod 81).

126 V danom prípade dokonca pred určením začiatočného bodu premlčacej lehoty Súd prvého stupňa považuje za vhodné hneď poznamenať, že v každom prípade a v rozpore s tvrdeniami žalobcov táto lehota nebola prerušená ani ich listom pre AIMA s dátumom 22. januára 1996, ani ich listom Komisii s dátumom 13. novembra 1996. V skutočnosti na jednej strane je zjavné, že žiadny z týchto listov nepredstavoval žiadosť o náhradu škody adresovanú Komisii. Zvlášť list z 13. novembra 1996 obsahujúci sťažnosť týkajúcu sa tvrdenej nesprávnej interpretácie nariadenia č. 2499/82 prijatej AIMA nespochybňoval zákonnosť tohto nariadenia alebo všeobecnejšie konanie samotnej Komisie (pozri bod 38 vyššie).

- 127 Na druhej strane žalobcovia by nemohli byť v žiadnom prípade úspešní v prerušení premlčania uvedeného v článku 46 Štatútu Súdneho dvora od týchto listov, pretože žiadny z týchto listov nebol nasledovaný podaním žaloby pred Súdom prvého stupňa v lehotách uvádzaných týmto článkom (pozri bod 125 vyššie).
- 128 V nadväznosti na úvodné konštatovania je potrebné určiť začiatočný bod premlčacej lehoty tohto nároku na náhradu škodu.

— Existencia určitej škody

- 129 Premlčacia lehota uvádzaná v článku 46 Štatútu Súdneho dvora by nemohla začať plynúť pred tým, ako by boli splnené všetky podmienky, ktorými je podmienená povinnosť náhrady. Tieto podmienky sa týkajú existencie nezákonného postupu inštitúcií Spoločenstva, existencie tvrdenej škody a existencie príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a uvádzanou škodou (rozsudok Súdneho dvora z 27. januára 1982, Birra Wührer a i./Rada a Komisia, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 a 5/81, Zb. s. 85, bod 10, a rozsudky Súdu prvého stupňa zo 16. apríla 1997, Hartmann/Rada a Komisia, T-20/94, Zb. s. II-595, bod 107, a Jansma/Rada a Komisia, už citovaný, bod 76). Vyššie uvedená podmienka týkajúca sa existencie určitej škody je splnená od doby, keď škoda je bezprostredná a predvídateľná s dostatočnou istotou, dokonca ak aj nemôže byť zatiaľ presne vyčíslená (rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 1987, Zuckerfabrik Bedburg/Rada a Komisia, 281/84, Zb. s. 49, bod 14).
- 130 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že ak ide, ako v danom prípade, o situáciu, kde zodpovednosť Spoločenstva vyplýva z normatívneho aktu, premlčacia lehota by nemohla začať plynúť pred tým, ako by nevznikli škodlivé dôsledky tohto aktu a následne pred momentom, keď dotknuté osoby utrpeli určitú škodu (rozsudok Birra Wührer a i./Rada a Komisia, už citovaný, bod 10).

- 131 V danom prípade Súd prvého stupňa teda konštatuje, že premlčacia doba začala plynúť od momentu, keď bola žalobcami škoda vyplývajúca z úplnej alebo čiastočnej absencie úhrady pomoci Spoločenstva utrpená určitým spôsobom.
- 132 Žalobcovia nenapádajú, že podľa štruktúry nariadenia č. 2499/82 minimálna nákupná cena vína im mala byť vyplatená DAI najneskôr koncom júna 1983 podľa článku 9 ods. 1 tohto nariadenia, ako to zdôraznila Komisia. V skutočnosti podľa znenia tohto ustanovenia táto cena mala byť vyplatená destilátorom výrobcovi najneskôr deväťdesiat dní po dodaní vína do liehovaru. V danom prípade je teda nesporné, že posledné dodávky vína mali byť dodané v marci 1983 (pozri bod 18 vyššie).
- 133 V každom prípade za osobitných podmienok tohto konania škoda utrpená žalobcami na konci júna 1983 pre čiastočnú alebo úplnú absenciu vyplatenia minimálnej nákupnej ceny v predpísaných lehotách nemôže byť považovaná za škodu majúcu v uvedený dátum presnú povahu, teda ako škodu bezprostrednú a predvídateľnú.
- 134 V skutočnosti 22. júna 1983 DAI žiadal AIMA o vyplatenie predmetnej pomoci Spoločenstva z titulu preddavku a zriadil na ten účel na meno tohto orgánu zábezpeku v súlade s článkom 11 nariadenia č. 2499/82. Účastníci teda nenapádali, že DAI po tom, čo dostal tento preddavok 10. augusta 1983 vyplatil časť svojej sumy určitým dotknutým výrobcom, menovite určitým žalobcom, ako vyplýva z údajov nimi predložených v odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa a ako to okrem iného potvrdil DAI pred rímskym Tribunale civile (pozri body 16, 19, 20, 25, 26 a 43 vyššie).

- 135 Okrem toho v septembri 1984 DAI začal konanie pred rímskym Tribunale civile na účely osobitného konštatovania, že zábezpeka bola určená na zabezpečenie vyplatenia minimálnej nákupnej ceny výrobcom v prípade nesplnenia si svojich povinností destilátorom. Predmetní výrobcovia, teda žalobcovia, intervenovali na podporu návrhu DAI. Tento návrh bol zamietnutý rozsudkom rímskeho Tribunale civile z 27. januára 1989 (pozri body 25, 26, 28 a 30 vyššie). Odvolanie podané proti rozsudku štyrmi z piatich žalobcov bolo zamietnuté rozsudkom rímskeho odvolacieho súdu z 19. novembra 1991, potvrdeným rozsudkom talianskeho kasačného súdu z 28. novembra 1994.
- 136 Na účely posúdenia určitej povahy škody je potrebné zobrať do úvahy tieto postupy týkajúce sa špecificky druhu zábezpeky. V skutočnosti napriek neúčinnosti vnútroštátnych opravných prostriedkov, ktorú práve konštatoval Súd prvého stupňa (pozri bod 118 vyššie), je potrebné uznať, že za výnimočných okolností prípadu bolo pre opatrný a obozretný podnikateľský subjekt mimoriadne zložité kalkulovať s tým, že nebude môcť získať úhradu predmetnej pomoci pred vnútroštátnym súdom.
- 137 V danom prípade je potrebné poznamenať, že výmena korešpondencie medzi žalobcami a AIMA na jednej strane a Komisiou na druhej strane, rovnako ako konania začaté pred talianskymi súdnymi orgánmi preukazujú, že žalobcovia v prvom období jasne považovali odmietnutie AIMA vyplatiť im predmetnú pomoc za nesprávne uplatnenie nariadenia č. 2499/82 (pozri body 28, 35 až 38, 41 a 42 vyššie).
- 138 V tomto ohľade treba poznamenať, že vyššie uvedené odmietnutie AIMA sa nezakladalo na výslovných ustanoveniach nariadenia č. 2499/82, ale na medzere v tomto nariadení, ktoré ako by neupravovalo v režime zriadenom svojím článkom 9 mechanizmus zabezpečujúci vyplatenie pomoci príslušným výrobcom v prípade insolventnosti destilátora. Okrem toho článok 11 vyššie uvedeného nariadenia podmieňoval vyplatenie pomoci destilátorovi z titulu preddavku zriadením z jeho strany zábezpeky zodpovedajúcej 110 % sumy tejto pomoci na meno intervenčnej

agentúry. Za týchto podmienok dotknuté osoby mohli dôvodne ignorovať, že pôvod ich škody spočíva presne v medzere v nariadení č. 2499/82 spôsobom, že neumožňuje získanie náhrady tejto škody pred vnútroštátnym súdom pre neexistenciu právneho základu povoľujúceho vyplatenie pomoci výrobcom (pozri bod 118 vyššie).

139 Navyše sa nanucuje konštatovanie, že v kontexte ich kvázizmluvných vzťahov s AIMA žalobcovia mohli legitímne dúfať v zaviazanie tohto orgánu vnútroštátnym súdom k vyplateniu sumy pomoci Spoločenstva zahrnutej v minimálnej nákupnej cene, ktorá im nebola vyplatená zo strany DAI, ako to okrem toho uvádzala Komisia počas pojednávania (pozri bod 89 vyššie).

140 V skutočnosti je nesporné, že všetky zmluvy uzavreté medzi žalobcami a DAI a schválené AIMA výslovne spomínali sumu dotácie EPUZF-u, ktorá bola zahrnutá v minimálnej nákupnej cene stanovenej nariadením č. 2499/82 a dohodnutá v zmluve, ako to vyplýva z dokladov v spise.

141 Okrem toho nebolo napádané, že žalobcovia si splnili súhrn svojich povinností a že preventívna destilácia bola vykonaná v lehotách predpísaných vyššie uvedeným nariadením.

142 Na druhej strane neexistencia mechanizmu zaručujúceho za režimu zriadeného článkom 9 tohto nariadenia vyplatenie pomoci Spoločenstva predmetným výrobcom najmä v prípade konkurzu na majetok destilátora je nezlučiteľná s jedným so základných cieľov preventívnej destilácie. Uchýlenie sa k preventívnej destilácii smeruje v skutočnosti nielen k vyhnutiu sa uvádzaniu na trh vín priemernej kvality, ale rovnako ako vyplýva zo šiesteho odôvodnenia nariadenia č. 2144/82 k zlepšeniu príjmov výrobcov, zabezpečiac im za určitých podmienok „minimálne garantované ceny“ stolového vína. Okrem toho v zmysle jedenásteho odôvodnenia nariadenia

č. 2499/82 je potrebné zabezpečiť, aby minimálna cena garantovaná výrobcom im bola vyplatená spravidla v lehotách umožňujúcich im dosiahnuť zisk porovnateľný so ziskom, ktorý by dosiahli, keby išlo o možný predaj na trhu. Za týchto podmienok sa podľa tohto odôvodnenia zdalo nevyhnutné postupovať najjednoduchšie úhradou splatnej pomoci, garantujúc dobrý priebeh týchto operácií primeraným režimom záruk.

143 V tomto kontexte opatrný a obozretný výrobca mohol dôvodne počítať s obdržaním úhrady predmetnej pomoci. V danom prípade keďže zábezpeka bola zriadená destilátorom pri použití článku 11 nariadenia č. 2499/82 na účely garantovania regulárnosti operácie, riziko insolventnosti destilátora sa mohlo dôvodne zdať ako kryté, čo sa týka sumy pomoci vopred vyplatenej destilátorovi z titulu preddavku, keď si výrobcovia splnili súhrn svojich povinností a ak víno bolo destilované v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

144 Výnimočná povaha situácie vyplývajúcej z medzery vo vyššie uvedenom nariadení č. 2499/82 v oblasti preventívnej destilácie stolových vín je okrem toho potvrdená skutočnosťou, že podľa režimu založeného nariadením Rady (EHS) č. 1931/76 z 20. júla 1976 upravujúcim všeobecné zásady, ktorými sa riadi destilácia vín uvádzaná v článkoch 6b, 6c, 24a a 24b nariadenia (EHS) č. 816/70 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 211, s. 5), pomoc Spoločenstva bola vyplácaná priamo predmetným výrobcom vnútroštátnou intervenčnou agentúrou. Hoci je pravdou, že nariadenie Rady (EHS) č. 343/79 z 5. februára 1979 zavádzajúce všeobecné pravidlá týkajúce sa určitých operácií destilácie vín [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 54, s. 64), ktoré nahrádza nariadenie č. 1931/76, od 2. apríla 1979 umožňovalo členským štátom pripraviť vyplatenie časti pomoci výrobcom, či už prostredníctvom intervenčnej agentúry, alebo prostredníctvom destilátora (intervenčná agentúra nahrádzala v tomto druhom prípade sumu pomoci destilátorovi, ak bol predložený dôkaz, že celkové množstvo vína uvedeného v zmluve bolo destilované), nevytváralo režim porovnateľný s tým, ktorý uvádza článok 9 nariadenia č. 2499/82 použiteľného v danom prípade. V skutočnosti článok 4 ods. 3 nariadenia č. 343/79 uvádzal, že ak vyššie uvedený dôkaz bol predložený, intervenčná agentúra vyplatí výrobcovi rozdiel

medzi splatnou pomocou a sumou uvádzanou v odseku 2. V rozpore s režimom uvádzaným v článku 9 nariadenia č. 2499/82 poskytnutie pomoci Spoločenstva teda nebolo v konečnom dôsledku podmienené dôkazom vyplatenia pomoci v predpísanej lehote destilátorom výrobcovi.

145 Pre súhrn týchto dôvodov, berúc do úvahy komplexnosť systému zavedeného nariadením č. 2499/82 a výnimočné okolnosti, ktoré boli uvádzané, to bol iba výsledok konaní týkajúcich sa zábezpeky začatých pred talianskymi súdnymi orgánmi, s ktorým žalobcovia mohli kalkulovať, keď neobdržali úhradu sumy predmetnej pomoci prostredníctvom zábezpeky.

146 V danom prípade, hoci zábezpeku AIMA inkasovala od februára 1991 po vykonaní rozsudku rímskeho Tribunale civile, a započítaná bola v tom istom roku v prospech EPUZF-u (pozri bod 40 vyššie), príjemca tejto zábezpeky v zmysle ustanovení nariadenia č. 2499/82 bol talianskym súdom konečným spôsobom určený až už citovaným rozsudkom talianskeho kasačného súdu z 28. novembra 1994. V tejto súvislosti okolnosť uvádzaná Komisiou, že rímsky odvolací súd vyhlásil odvolanie za neprípustné z dôvodu jeho nesprávneho doručovania DAI, neumožňuje prijať názor, že konečné určenie zábezpeky bolo rozhodnuté definitívnym spôsobom už citovaným rozsudkom rímskeho Tribunale civile, keďže štyria žalobcovia v predpísanej lehote podali odvolanie riadne oznámené AIMA a Assedile, a keďže títo štyria žalobcovia následne riadne podali dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu (pozri body 31 a 33 vyššie, a analogicky návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Darmon 18. júna 1991 k rozsudku Súdneho dvora z 8. apríla 1992, Cato/Komisia, C-55/90, Zb. s. I-2533, I-2545, body 25 až 27, a zo 4. februára 1992, Zb. s. I-2559, bod 19). Z toho vyplýva, že škoda utrpená žalobcami nemohla byť pred 28. novembrom 1994 určitej povahy.

147 Za týchto podmienok päťročná premlčacia lehota uvádzaná článkom 46 Štatútu Súdneho dvora nemohla začať plynúť pred týmto dátumom, takže táto žaloba o náhradu škody, podaná roku 1998, nemôže byť považovaná za oneskorenú.

- 148 Z toho vyplýva, že dôvod založený na premlčaní žaloby musí byť odmietnutý.
- 149 Okrem toho je potrebné upresniť, že v nadväznosti na rozsudok talianskeho kasačného súdu z 28. novembra 1994 škoda utrpená žalobcami mohla naopak byť považovaná za určitú, pretože sa zdala ako bezprostredná a predvídateľná, hoci jej suma nemohla byť ešte presne určená (pozri body 129 a 130 vyššie). V skutočnosti, keďže žalobcovia požívali, vo svojom postavení poľnohospodárskych družstiev, štatút prednostných veriteľov — ako vyplýva z Komisiou nenapádaných odpovedí žalobcov na písomné otázky Súdu prvého stupňa — nebolo vylúčené, že by mohli získať časť svojich nezaplatených pohľadávok voči DAI na konci konkurzného konania, k čomu podľa vyššie uvedených odpovedí došlo až v priebehu roka 2000.
- 150 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že návrh na náhradu škody je prípustný.

O opodstatnenosti žaloby o náhradu škody

Tvrdenia účastníkov konania

- 151 Žalobcovia na podporu svojho návrhu na náhradu škody uvádzajú nesprávnosť nariadenia č. 2499/82 z dôvodu, že nimi uvádzaná medzera so sebou prináša v prvom rade nerovnosť v zaobchádzaní medzi výrobcami podľa ich národnosti. Toto nariadenie vážne popiera zásadu zákazu diskriminácie obsiahnutú v článku 6 a článku 40 ods. 3 druhom pododseku Zmluvy ES (zmenené, článok 12 ES a článok 34 ods. 2 druhý pododsek ES), pretože za okolností, ako sú okolnosti v danom prípade, výlučne výrobcovia zaradení do režimu článku 9 tohto nariadenia sú

vylúčení z prospechu pomoci Spoločenstva. Okrem toho z tohto systému vyplýva, že samotná pomoc je určená alebo výrobcovi, ak si predmetný členský štát vybral postup uvádzaný článkom 10 toho istého nariadenia, alebo destilátorovi, ak sa rozhodol pre postup uvádzaný článkom 9 predmetného nariadenia, čo by bolo okrem toho v zjavnom rozpore s cieľmi sledovanými týmto nariadením. V druhom rade žalobcovia tvrdia, že absencia záruky vyplatenia predmetnej pomoci výrobcom so sebou prináša v danom prípade bezdôvodné obohatenie Spoločenstva.

- 152 Okrem toho, čo sa týka odhadu utrpenej škody, žalobcovia v žalobe uviedli sumy ich nezaplatených pohľadávok voči DAI, ktoré už boli uvádzané pred rímskym Tribunale civile (pozri bod 28 vyššie) a ktoré neboli napádané Komisiou. Počas pojednávania z 10. februára 2004 v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa upresnili, že v nadväznosti na rozvrh vykonaný v rámci konkurzného konania na majetok DAI v roku 2000, škoda o ktorú ide, predstavuje výlučne časť predstavovaných úmerne sumou pomoci Spoločenstva k sume ich neuspokojených pohľadávok voči DAI, po tomto rozvrhu (pozri bod 44 vyššie). Táto časť musí byť vypočítaná v pomere k časti predstavovanej pomocou — spomínanou v zmluvách schválených zo strany AIMA — v dohodnutej minimálnej nákupnej cene.

- 153 Komisia na druhej strane tvrdí, že v režime vyplatenia pomoci Spoločenstva uvádzanom článkom 9 nariadenia č. 2499/82, sú priamymi príjemcami tejto pomoci destilátori. Naopak v režime uvádzanom článkom 10 tohto nariadenia sú priamymi príjemcami výrobcovia. Toto rozlíšenie, ktoré nepredstavuje diskrimináciu zodpovedá potrebe zohľadniť rozdielne administratívne režimy členských štátov pri vyplácaní preddavkov a pomoci, ako to uvádza jedenáste odôvodnenie tohto nariadenia.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 154 Mimosmluvná zodpovednosť Spoločenstva za škodu spôsobenú jeho inštitúciami uvádzaná v článku 215 druhom pododseku Zmluvy ES môže byť založená iba pri splnení súhrnu podmienok týkajúcich sa nezákonnosti konania vytýkaného inštitúciami, existencie škody a existencie príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nezákonným konaním a uvádzanou škodou (rozsudok Ludwigshafener Walzmühle a i./Rada a Komisia, už citovaný, bod 18, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. decembra 1997, Quiller a Heusmann/Rada a Komisia, T-195/94 a T-202/94, Zb. s. II-2247, bod 48).
- 155 Čo sa týka prvej z týchto podmienok, judikatúra vyžaduje, aby bolo stanovené dostatočne charakteristické porušenie právneho ustanovenia, ktorého predmetom je udelenie práv jednotlivcom (rozsudok Súdneho dvora zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, bod 42). Čo sa týka požiadavky, podľa ktorej porušenie musí byť dostatočne charakteristické, rozhodujúcim kritériom pre zvažovanie, či toto je splnené, je zjavné a závažné prekročenie hraníc uložených právomocou posúdenia predmetnou inštitúciou Spoločenstva. Ak táto inštitúcia disponuje iba mierou úvahy podstatne redukovanou, dokonca žiadnou, postačuje samotné porušenie práva Spoločenstva pre stanovenie existencie dostatočne charakteristického porušenia (rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 2002, Komisia/Camar a Tico, C-312/00 P, Zb. s. I-11355, bod 54, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. júla 2001, Comafrica a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 a T-225/99, Zb. s. II-1975, bod 134).
- 156 V danom prípade žalobcovia v podstate tvrdia, že rozdiel medzi režimami vyplácania pomoci uvádzanými článkami 9 a 10 nariadenia č. 2499/82 vykazuje diskriminačnú povahu, z dôvodu absencie záruky týkajúcej sa vyplatenia pomoci predmetným výrobcami v režime uvádzanom článkom 9. Navyše úplná alebo čiastočná absencia vyplatenia predmetnej pomoci žalobcom so sebou prináša bezdôvodné obohatenie Spoločenstva (pozri bod 84 vyššie).

- 157 Čo sa týka v prvom rade dôvodu založeného na porušení zásady zákazu bezdôvodného obohatenia, je potrebné zdôrazniť, že žalobcovia splnili všetky svoje povinnosti a že preventívna destilácia vín, ktoré dodali DAI, bola vykonaná v lehotách predpísaných nariadením č. 2499/82 (pozri bod 141 vyššie). Ciele sledované týmto nariadením, čo sa týka preventívnej destilácie, boli teda úplne dosiahnuté.
- 158 V nadväznosti na insolventnosť DAI však žalobcovia nezískali protihodnotu svojho plnenia predvídaného v rámci ich kvázizmluvných vzťahov s AIMA vo forme vyplatenia — prostredníctvom DAI — sumy pomoci EPUZF-u uvedenej v zmluvách uzavretých s DAI a schválených AIMA.
- 159 Za týchto podmienok Spoločenstvo malo prospech z bezdôvodného obohatenia vyplývajúceho z absencie úplnej úhrady predmetnej pomoci žalobcom, tým že zábezpeka zriadená DAI — na účely zabezpečenia regulárnosti operácie preventívnej destilácie a získania úhrady tejto pomoci z titulu preddavku — a inkasovaná AIMA, bola započítaná v prospech EPUZF-u za účtovný rok 1991.
- 160 Zákaz bezdôvodného obohatenia predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva (rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 1990, Grécko/Komisia, C-259/87, Zb. s. I-2845, uverejnené zhrnutie, bod 26, a rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. októbra 2001, Corus UK/Komisia, T-171/99, Zb. s. II-2967, bod 55, a z 3. apríla 2003, Vieira a Vieira Argentina/Komisia, T-44/01, T-119/01 a T-126/01, Zb. s. II-1209, bod 86).
- 161 Je teda nutné konštatovať, že režim nepriameho vyplácania pomoci zriadený článkom 9 nariadenia č. 2499/82 je zjavne v rozpore so všeobecnou zásadou zakazujúcou bezdôvodné obohatenie, pretože tento režim nevytváral žiadny

mechanizmus spôsobilý zabezpečiť vyplatenie pomoci Spoločenstva výrobcom v prípade insolventnosti destilátora, keď okrem toho súhrn podmienok pre poskytnutie pomoci bol splnený.

- 162 Z toho vyplýva, že nariadenie č. 2499/82 je postihnuté dostatočne charakteristickým porušením zásady zakazujúcej bezdôvodné obohatenie, ktorá má za cieľ poskytnúť práva jednotlivcom.
- 163 Čo sa v druhom rade týka dôvodu založeného na porušení zásady zákazu diskriminácie, Súd prvého stupňa v úvode konštatuje, že možnosť uvádzaná článkom 8 nariadenia č. 2499/82 medzi na jednej strane uhradením pomoci výrobcom prostredníctvom destilátora (článok 9) a na druhej strane priamou úhradou pomoci výrobcom intervenčnou agentúrou (článok 10) bola v zásade odôvodňovaná potrebou zabezpečenia úplnej efektívnosti preventívnej destilácie pre vinohradnícku zberovú kampaň 1982/1983 v celom Spoločenstve, berúc do úvahy rôznorodosť administratívnych režimov rôznych členských štátov, ako to uvádza jedenáste odôvodnenie tohto nariadenia. Zákonnosť systému nepriameho vyplácania pomoci výrobcom nebola okrem toho vo svojom princípe žalobcami napádaná.
- 164 V danom prípade je potrebné skúmať, či podmienky režimu nepriameho vyplácania pomoci uvádzané predmetným nariadením so sebou neprinášali diskrimináciu medzi výrobcami Spoločenstva zakázanú článkom 40 ods. 3 Zmluvy, pretože mali za účinok zaťaženie výrobcov so sídlom v členskom štáte, ktorý si zvolil tento režim nepriamej úhrady uvádzaný článkom 9 nariadenia č. 2499/82, s rizikom, čo sa týka úhrady pomoci Spoločenstva, ktoré nebolo znášané výrobcami so sídlom v členskom štáte, ktorý si zvolil režim uvádzaný článkom 10 predmetného nariadenia.

- 165 V súlade s ustálenou judikatúrou zákaz diskriminácie uvádzaný článkom 40 ods. 3 Zmluvy je iba špecifickým vyjadrením všeobecnej zásady rovnosti, ktorá je súčasťou základných zásad práva Spoločenstva. Táto zásada si žiada, aby podobné situácie neboli riešené rozličným spôsobom, prinajmenšom keď by odlišnosť nebola objektívne zdôvodniteľná (rozsudok Súdneho dvora z 21. februára 1990, Wuidart a i., C-267/88 až C-285/88, Zb. s. I-435, bod 13).
- 166 Pokiaľ ide o súdnu kontrolu podmienok zavedenia tohto zákazu, je vhodné špecifikovať, že zákonodarca Spoločenstva disponuje v oblasti Spoločnej poľnohospodárskej politiky širokou právomocou posúdenia, ktorá zodpovedá politickej zodpovednosti, ktorú mu články 40 a 43 Zmluvy (teraz články 34 ES a 37 ES) udeľujú (rozsudok Wuidart a i., už citovaný, bod 14).
- 167 V danom prípade z účelu vyššie uvedeného nariadenia vyplýva, že ak by nebol zvolený režim vyplácania pomoci, táto je určená výrobcom (pozri bod 142 vyššie). Hoci je pravdou, že podľa článku 9 ods. 2 nariadenia č. 2499/82 intervenčný orgán musí vyplatiť pomoc destilátorovi, skutočnosťou predsa zostáva, že táto úhrada je podmienená úhradou minimálnej nákupnej ceny zahŕňajúcej sumu pomoci destilátorom výrobcovi v lehote určenej odsekom 1 toho istého článku. V tomto systéme destilátor vykonáva v skutočnosti funkciu sprostredkovateľa, čo sa týka vyplatenia pomoci Spoločenstva, ktorá je zahrnutá v garantovanej minimálnej nákupnej cene.
- 168 Za týchto podmienok Súd prvého stupňa zastáva názor, že absencia záruky vyplatenia pomoci Spoločenstva predmetným výrobcom v režime uvádzanom článkom 9 nariadenia č. 2499/82 najmä v prípade konkurzu na majetok destilátora nie je časťou obvyklých podnikateľských rizík obsiahnutých v plnení dodávateľských zmlúv, aké boli uzavreté v danom prípade medzi destilátormi a výrobcami a najmä nie rizika nesplnenia si povinnosti vyplatenia dojednanej ceny v prípade insolventnosti kupujúceho.

- 169 V tomto ohľade je nutné konštatovať, že z pohľadu rámca predpisov, do ktorého zapadajú, zmluvy medzi destilátormi a výrobcami uvádzané článkami 1, 3 a 4 nariadenia č. 2499/82 nemôžu byť považované za obvyklé obchodné zmluvy, keďže cena, ktorá je v nich dojednaná, zahŕňa sumu pomoci Spoločenstva. V skutočnosti, predpokladajúc udelenie pomoci v prospech určitých podnikateľských subjektov za podmienok špecifikovaných nariadením č. 2499/82 od EPUZF-u, oddelenie „Záruky“, v zásade vylúčilo všetko ekonomické alebo obchodné riziko týkajúce sa vyplatenia pomoci, keď tieto podmienky udelenia boli splnené.
- 170 V tomto kontexte výslovné spomenutie sumy pomoci Spoločenstva zahrnuté do minimálnej nákupnej ceny dojednanej v zmluvách dohodnutých výrobcami a destilátormi a schválených intervenčnou agentúrou potvrdzuje v zásade absenciu akéhokoľvek rizika neplnenia týkajúceho sa výplaty ceny v pomere sumy pomoci. Naopak je potrebné zdôrazniť, že časť minimálnej nákupnej ceny nekrytej pomocou Spoločenstva, zostáva ohrozená rizikami obsiahnutými v každej obchodnej zmluve.
- 171 V praxi však, z dôvodu neexistencie systému zabezpečujúceho vyplatenie pomoci výrobcom v režime uvádzanom článkom 9 nariadenia, najmä v prípade konkurzu destilátora, účinné vyplatenie pomoci Spoločenstva výrobcom zostáva tiež ohrozené rizikami čisto obchodnej povahy spôsobilými skresliť podmienky jej poskytnutia.
- 172 Okolnosť, že režim pomoci na destiláciu privádza k tomu, že finančné prostriedky Spoločenstva určené na tento účel sa môžu stratiť v založených obchodných vzťahoch, predtým ako sa dostanú k príjemcovi, je zjavne v rozpore s účelom režimu a jeho verejnou povahou. Hoci je pravdou, že zábezpeka uvádzaná pre prípad vyplatenia pomoci z titulu preddavku je spôsobilá, v prípade potreby ochraňovať finančné záujmy Spoločenstva, predsa z toho vyplýva, že za podmienok, ako sú podmienky v danom prípade, režim zjavným spôsobom nesplnil jeden zo svojich cieľov – menovite zlepšiť príjmy predmetných výrobcov. V tomto ohľade je potrebné

poznamenať, že argument Komisie, podľa ktorého je v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky obvyklé, že príjemca pomoci *de jure* je umiestnený ako ručiteľ príjemcu pomoci *de facto*, ktorým je poľnohospodársky výrobca, nie je povahy spôsobilej ovplyvniť toto posúdenie, pretože výber medzi postupmi uvádzanými v článkoch 9 a 10 nariadenia nemal vôbec za účel umožnenie členským štátom vybrať si podľa ich vôle príjemcov pomoci, ale výlučne uľahčiť prispôsobenie podmienok zavedenia systému ich administratívnym režimom (jedenáste odôvodnenie nariadenia č. 2499/82).

173 Je teda potrebné konštatovať, že táto medzera v nariadení č. 2499/82 so sebou prinášala rozdiel v zaobchádzaní, podľa členských štátov, čo sa týka konkrétne záruky vyplatenia pomoci Spoločenstva predmetným výrobcom, hoci táto pomoc im prináležala podľa uplatniteľnej právnej úpravy Spoločenstva.

174 Takáto nerovnosť by bola zlučiteľná so zásadou zákazu diskriminácie, iba ak by bola objektívne zdôvodniteľná rozdielom predmetných situácií. Je nutné konštatovať, že takýmto nie je daný prípad. V danom prípade, keďže predmetný rozdiel v zaobchádzaní sa netýka podmienok poskytnutia pomoci na preventívnu destiláciu, ale výlučne administratívnych podmienok tohto poskytnutia, nemôže sa vysvetľovať rozdielmi týkajúcimi sa situácie výrobcov vína alebo všeobecnejšie situáciou vinohradníckych odvetví v rozličných členských štátoch.

175 Okrem toho v rozpore s tvrdeniami Komisie tento rozdiel v zaobchádzaní sa neodôvodňuje praktickými úvahami spojenými s potrebou zohľadniť rozdielne administratívne systémy v rozličných členských štátoch. V skutočnosti režim vyplácania pomoci predmetným výrobcom prostredníctvom destilátorov upravený v článku 9 nariadenia č. 2499/82 by mohol byť úplne kombinovaný s mechanizmom zabezpečujúcim vyplatenie pomoci v prípade insolventnosti destilátora bez toho, že by to zasiahlo do efektívnosti tohto režimu. Komisii teda prislúcha prijať v požadovanom čase opatrenia, ktoré bude považovať za najviac primerané na účely nápravy tejto medzery vo vyššie uvedenom nariadení. V tomto ohľade

argument Komisie, podľa ktorého tvrdený rozdiel v zaobchádzaní je odôvodnený skutočnosťou, že režim vyplácania pomoci zriadený článkom 10 nariadenia č. 2499/82 by ukladal viac obmedzení administratívneho poriadku predmetných výrobcov než režim upravený v článku 9 tohto nariadenia, nie je ani podrobne popísaný, ani dôvodný. Nakoniec, nároky žalobcov sa netýkajú samotného princípu vyplácania pomoci výrobcom prostredníctvom destilátora, ale chybnej povahy tohto systému, čo sa týka toho, že nezaručuje vyplatenie pomoci jej skutočným adresátom v prípade insolventnosti destilátora. Táto absencia záruky je teda spôsobilá zbaviť predmetných výrobcov z vonkajších dôvodov pomoci, ktorú mali právo požadovať, a teda nevykazuje žiadne spoločné meradlo s jednoduchými podmienkami, ktorých preukázaním článok 10 nariadenia č. 2499/82 podmieňuje priame vyplatenie pomoci intervenčným orgánom výrobcom. Čo sa týka argumentu uvádzaného Komisiou v jej odpovediach na písomné otázky Súdu prvého stupňa, podľa ktorého predmetní výrobcovia znášali tiež v režime uvádzanom článkom 10 nariadenia č. 2499/82 riziko neobdržania pomoci Spoločenstva, pokiaľ destilátor nesplnil svoju povinnosť pristúpiť k destilácii vína v predpísanej lehote, je potrebné poznamenať, že na jednej strane takéto riziko zaťažuje všetkých výrobcov, ak by nebol výber zvolený predmetnými členskými štátmi, a na druhej strane, že to nepreukazuje žiadny pomer k riziku spojenému s insolventnosťou destilátora, v samotnom danom prípade, pretože je nesporné, že víno dodané žalobcami bolo destilované v určených lehotách.

176 Za týchto podmienok, opomenúc zakomponovať do štruktúry nariadenia č. 2499/82 v režime vyplácania pomoci uvádzanom článkom 9 tohto nariadenia mechanizmus zaručujúci vyplatenie pomoci predmetným výrobcom v prípade insolventnosti destilátora, Komisia zjavným a vážnym spôsobom prekročila hranice stanovené pre jej voľnú úvahu. Z toho vyplýva, že nariadenie č. 2499/82 je tiež postihnuté dostatočne závažným porušením zásady zákazu diskriminácie, ktorá má za cieľ poskytnúť práva jednotlivcom (rozsudok Dumortier a i./Rada, už citovaný bod 11).

177 Okrem toho je potrebné odmietnuť tézu Komisie, podľa ktorej žalobcovia nepreukázali existenciu príčinnej súvislosti medzi škodou vyplývajúcou z celkového alebo čiastočného nevyplatenia pomoci žalobcom a konaním tejto

inštitúcie z dôvodu, že nepreukázali príčinnú súvislosť medzi nevyplatením pomoci zo strany DAI — čo predstavovalo podľa Komisie škodovú udalosť — a konaním tejto inštitúcie. V tomto ohľade postačuje pripomenúť, že žalobcovia právom zdôrazňovali, že škoda, ktorú Komisia nepopierala, bola spôsobená nečinnosťou tejto inštitúcie v zavedení mechanizmu zaručujúceho vyplatenie pomoci príslušným výrobcom v prípade insolventnosti destilátora v rámci režimu uvádzaného článkom 9 nariadenia č. 2499/82 (pozri body 111 a 112 vyššie). V skutočnosti úplné alebo čiastočné nevyplatenie predmetnej pomoci žalobcom následne po konkurze DAI vyplynulo priamo z tejto medzery v nariadení č. 2499/82. Z toho vyplýva, že existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a napádaným konaním Komisie je jasne preukázaná.

178 Vo svetle vyššie uvedeného je potrebné prijať záver, že podmienky založenia zodpovednosti Spoločenstva týkajúce sa nezákonnosti vytykaného konania, existencie škody a príčinnej súvislosti medzi konaním a uvádzanou škodou sú splnené.

179 Keďže suma škody utrpenej žalobcami nemohla byť v tomto štádiu konania s ohľadom na argumentáciu účastníkov určená, je potrebné rozhodnúť medzistupňovým rozsudkom o tom, že Komisia je povinná odškodniť žalobcov za škodu vzniknutú úplným alebo čiastočným neuhradením časti sumy predstavovanej pomocou Spoločenstva — ktorú mali právo požadovať pri použití nariadenia č. 2499/82 — v sume ich pohľadávok voči DAI.

180 Súd prvého stupňa teda vyzýva účastníkov k hľadaniu dohody o sume odškodnenia za utrpenú škodu vo svetle tohto rozsudku v lehote štyroch mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku. Ak nedôjde k dohode, účastníci predložia Súdu prvého stupňa v uvedenej lehote svoje návrhy obsahujúce konkrétne číselné údaje.

O trovách

- 181 Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode sa výrok o trovách neuvádza.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1) Komisia je povinná nahradiť škodu utrpenú žalobcami v dôsledku konkurzu na majetok Distilleria Agricola Industriale de Terralba, z dôvodu neexistencie mechanizmu spôsobilého zabezpečiť v režime zriadenom článkom 9 nariadenia (EHS) č. 2499/82, ustanovujúceho podrobnosti o preventívnej destilácii vo vinohradníckej zberovej kampani 1982/1983 [*neoficiálny preklad*], vyplatenie pomoci Spoločenstva uvádzanej týmto nariadením predmetným výrobcom.
- 2) Účastníci konania predložia Súdu prvého stupňa v lehote štyroch mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku vyčíslenú sumu náhrady škody stanovenú spoločnou dohodou.

- 3) Ak nedôjde k dohode, účastníci predložia Súdu prvého stupňa v rovnakej lehote svoje návrhy obsahujúce konkrétne číselné údaje.**

Pirrung

Meij

Forwood

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 23. novembra 2004.

Tajomník

Predseda komory

H. Jung

J. Pirrung

Obsah

Právny rámec	II - 4000
Skutkové okolnosti	II - 4005
Konanie a návrhy účastníkov konania	II - 4016
Právny stav	II - 4019
A – O prípustnosti žaloby o neplatnosť a žaloby na nečinnosť	II - 4019
Tvrdenia účastníkov konania	II - 4019
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 4021
O prípustnosti žaloby o neplatnosť	II - 4021
O prípustnosti žaloby na nečinnosť	II - 4026
B – O žalobe o náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia	II - 4027
O prípustnosti žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia	II - 4027
O prípustnosti žaloby o náhradu škody	II - 4028
Tvrdenia účastníkov konania	II - 4028
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 4032
1. O dôvode založenom na neexistencii zavinenia predmetného konania Spoločenstvom	II - 4033
2. O dôvode založenom na existencii účinných vnútroštátnych opravných prostriedkov	II - 4036
3. O dôvode založenom na premlčaní žaloby o určenie zodpovednosti ..	II - 4040
– Úvodné pripomienky	II - 4040
– Existencia určitej škody	II - 4041
O opodstatnenosti žaloby o náhradu škody	II - 4047
Tvrdenia účastníkov konania	II - 4047
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 4049
O trovách	II - 4057